

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzeldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 001 (6201) 6 yanvar 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"Heç bir təzyiq, heç bir təhdid məni bu yoldan döndərə bilmədi!"

İlham Əliyev: "Çünki bir amalım var idi - güclü Azərbaycan qurmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək!"

Bax 2

2021-ci il "Nizami Gəncəvi İli" elan edildi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ədəbiyyatımıza, milli-mənəvi dəyərlərimizə, klassik irsimizə olan münasibətdir Azərbaycan

Prezidenti İlham Əliyev bütün sahələr kimi ədəbiyyat sahəsini də hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır, görkəmli ədəbi şəxsiyyətlərin yubileylərinin keçirilməsinə, ədəbiyyatımızın...

2021 Bax 10

Vüqar Bayramov: "Tarif dəyişikliyindən sonra sahibkarlara dəstək paketinin genişləndirilməsi gözlənilir"

Xəbər verildiyi kimi, yanvarın 4-də Tarif (qiymət) Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda aidiyyəti qurumların müraciətlərinə baxılıb və müvafiq qərarlar qəbul edilib. İclasda Aİ-92 markalı avtomobil benzininin pərəkəndə satış qiyməti 1 litr üçün 1 manat...

Bax 9

Əsirlikdə olan hərbi: "Erməni həkimlərin bizə verdiyi işğəncələri heç vaxt unutmayaçağam"

Ermənistanın təcavüzü nəticəsində ziyan çəkmiş vətəndaşlara maddi yardım göstərilir

Bax 9

Yanacaq niyə bahalaşdı? - İqtisadi və sosial əsaslandırma

Bir çox ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da bəzi yanacaq növlərinin qiymətinin artırılması ictimaiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb. Lakin bəzi məsələləri nəzərdən keçirdikdə bahalaşmanın səbəbi aydın olur.

Bax 8

"Qarabağ Dirçəliş Fondu" sərmayə cəlbini sürətləndirəcək

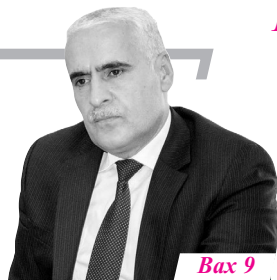

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) baş analitiki Günay Quliyeva Prezident İlham Əliyevin "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsinin yaradılması haqqında Fərmanını şərh edərək bildirib ki, fond bərpa prosesində...

Bax 13

Vüqar Rəhimzadə: "Qiymət artımı vətəndaşların ailə büdcəsinə təsir etməyəcək"

Bax 9

"Dejavyu": Ermənistan prezidenti cinsi azlıq nümayəndəsi ilə mövlud bayramı keçirəcək

Bax 14

Abramoviç Andrey Sevçenkonu "Çelsi"yə gətirir?

Bax 16

“Heç bir təzyiq, heç bir təhdid məni bu yoldan döndərə bilmədi!”

İlham Əliyev: “Çünki bir amalım var idi - güclü Azərbaycan qurmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək!”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müraciəti

-Əziz həmvətənlər.

2020-ci il tarixdə qalır. 2020-ci il tarixdə bizim şanlı Qələbəmiz ili kimi qalacaqdır. Azərbaycan Ermənistanı 44 gün ərzində məğlub edərək öz doğma torpaqlarını işğaldan azad etmişdir. Bu Qələbə Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi yaşayacaqdır. Bu, tarixi Qələbədir. Biz tarixi ədaləti bərpa etdik.

Bildiyiniz kimi, 30 ilə yaxın müddət ərzində Minsk qrupu çərçivəsində danışıqlar gedirdi. Ancaq danışıqlar heç bir nəticə vermədi. Faktiki olaraq, Ermənistan bu danışıqlarda, sadəcə olaraq, vaxt uzatmaq istəyirdi. Danışıqların imitasiyası prosesi gedirdi. 2003-cü ildə mən birinci dəfə Azərbaycan Prezidenti vəzifəsinə seçiləndə bəyan etmişdim ki, mənim üçün Prezident kimi əsas vəzifə torpaqlarımızı işğaldan azad etməkdir. Prezidentlik dövrümün birinci illərində müəyyən ümidlər var idi ki, bu məsələ sülh yolu ilə həll oluna bilər. Çünki hesab edirdim ki, beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri gözəl zəmin yaradır, bilirdim ki, tarixi ədalət bizim tərəfimizdədir. Eyni zamanda, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri məsələnin həlli üçün hüquqi əsas yaradırdı. Ancaq illər keçdikcə gördürdüm ki, ümidlərimiz azalır və bunun səbəbi Ermənistanın fəaliyyəti idi, siyasəti idi, addımları idi. İllər keçdikcə daha aydın görünürdü ki, Ermənistan bu məsələni həll etmək istəmir. Ermənistan, sadəcə olaraq, bizim torpaqlarımızı işğal altında əbədi saxlamaq istəyir və danışıqlarda iştirak etməklə, sadəcə olaraq, görüntüyə yərinə qoyur ki, elə bil, danışıqlar prosesi gedir və beynəlxalq vasitəçilər də bu prosesdə iştirak edirlər. İllər keçdikcə ümidlərimiz

azalırdı. Mən isə hər zaman deyirdim, son 17 il ərzində demək olar, bütün beynəlxalq tədbirlərdəki çıxışlarımda deyirdim ki, bu məsələnin həlli bizim üçün prioritetdir. Deyirdim ki, Azərbaycan heç vaxt işğalla barışmayacaq. Deyirdim ki, Azərbaycan heç vaxt imkan verməyəcək ki, tarixi, əzəli Azərbaycan torpaqlarında ikinci erməni dövləti yaradılsın. Deyirdim ki, biz heç vaxt qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”na müstəqillik verməyəcəyik. Heç vaxt orada hər hansı bir səsvermə keçirilməyəcəkdir. Bütün bunları mən deyirdim və bu mövqə getdikcə daha da möhkəmlənirdi. Eyni zamanda, açıq gördürdüm ki, əgər biz güclü olmasaq, əgər əlimizdə güc olmasa, bu məsələni həll edə bilmərik. Biz birinci Qarabağ müharibəsində torpaqlarımızı nə üçün itirdik? Ona görə ki, o vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi öz vəzifə borcunu yerinə yetirə bilmirdi. 1992-ci ildə Şuşanın, Laçının, 1993-cü ilin aprelində Kəlbəcərin işğal altına düşməsi faktiki olaraq Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında coğrafi bağlantı yaratdı və ondan sonra digər torpaqların işğalı qaçılmaz idi. Ordumuz demək olar ki, dağılmışdı, nizami ordu yaradılmamışdı, cəsəretli, qəhrəman övladlarımız, sadəcə olaraq, qəhrəman kimi vuruşaraq şəhid olurdular, torpaqlarımız əldən gedirdi. Gücümüz yox idi. Ona görə güc amili ön plana çıxdı. Bu gün artıq dəyişən dünyada güc amili demək olar ki, rəsmi qaydada ön plana çıxıb. Mən isə bunu hələ 10 il bundan əvvəl proqnozlaşdırırdım, ona görə güc toplamaq üçün bütün imkanlar səfərbər edildi. Güc isə iqtisadiyyatdır. İqtisadiyyat güclü olmasa hərbi gücdən, siyasi gücdən söhbət gedə bilməz. Biz iqtisadi müstəqillik yaratmalı idik və yaratdıq. Artıq neçə ildir ki, Azərbaycan

iqtisadi cəhətdən tam müstəqil ölkədir, heç kimdən asılı deyil, heç bir ölkədən asılı deyil, heç bir beynəlxalq maliyyə qurumundan asılı deyil.

İqtisadi müstəqillik siyasi müstəqilliyimizi gücləndirdi, daha da cəsəretli siyasət aparıldı, müstəqil siyasət aparıldı. O siyasət ki, yalnız və yalnız Azərbaycan xalqının maraqlarına xidmət edir. Bu gün dünyada, dünya xəritəsində, sözün əsl mənasında, müstəqil siyasət aparan ölkələrin sayı o qədər də çox deyil. Azərbaycan onlardan biridir və Vətən müharibəsi bir daha onu göstərdi. Bütün çağırışlara, bütün təzyiqlərə rəğmən, biz istədiyimizə nail ola bilmişik. Düşməni torpaqlarımızdan qovmuşuq, hərbi yolla bu məsələni həll etmişik və ondan sonra Qələbəmizi siyasi yollarla daha da möhkəmləndirmişik.

Güç toplamaq üçün əlbəttə ki, düzgün siyasət aparılmalıdır. Son 17 il ərzində mənim fəaliyyətimdə ölkəmizin gücləndirilməsi, beynəlxalq müstəvidə mövqelərimizin möhkəmləndirilməsi, ölkə daxilindəki proseslərin müsbət məcrada getməsi əsas vəzifə idi. Heç bir təzyiq, heç bir təhdid məni bu yoldan döndərə bilmədi. Çünki bir amalım var idi - güclü Azərbaycan qurmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək!

Biz bu illər ərzində böyük, nəhəng layihələri icra etdik. Bu layihələr bizə imkan verdi ki, biz iqtisadi inkişaf baxımından dünyada qabaqcıl yerlərdəyik. İqtisadi inkişafın templeyinə görə son 17 il ərzində Azərbaycan dünya miqyasında birinci yerdedir. Eyni zamanda, biz öz siyasətimizlə Ermənistanı zəiflətməli idik və bunu gizlətmirdik. Mən bunu tək bu gün demirəm, 10 il bundan əvvəl demişdim, nə qədər ki, torpaqlarımız işğal altındadır, biz Ermənistanı bütün

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Anar Kərimovun Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət nazirinin birinci müavini vəzifəsindən azad edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, “Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət nazirinin vəzifələrini müvəqqəti icra etmək səlahiyyətinin verilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 20 iyul tarixli 2163 nömrəli Sərəncamı ləğv edilsin.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Anar Qabil oğlu Kərimov Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri təyin edilib.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın pravoslav xristian icmasını Milad bayramı münasibətilə təbrik edib.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Qarabağ Dirçəliş Fondu” publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

layihələrdən, bütün regional təşəbbüslərdən məhrum edəcəyik, onları təcrid edəcəyik və bunu etdik. Baxın indi Avrasiyanın enerji, nəqliyyat, kommunikasiya xəritələrinə, ölkələri birləşdirən bütün o yollar, ölkələr üçün böyük fayda gətirən layihələr Ermənistandan yan keçib. Kim bunu edib? Biz, təzyiqlərə baxmayaraq. Mən bir dəfə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, həttə Bakı-Ceyhan neft kəmərinin çəkilişi ilə bağlı bizə qarşı əsassız ittihamlar irəli sürülürdü. Sanki biz təbiəti burada çirkənləndiririk, ekoloji tarazlığa ziyan vururuq. Nə üçün? Çünki bu layihəni dayandırmaq, yaxud da ki, bu layihəni Ermənistan ərazisindən həyata keçirmək üçün. O təqdirdə bizim əl-qolumuz bağlı olacaqdı, bizim bütün neft və ondan sonra qaz ixracımız Ermənistanın əlinə olacaqdı. Mən buna razı ola bilərdim? Əlbəttə ki, yox! Ona görə də təzyiqlərə məruz qalırdım. Bəzi ölkələrin isteklərini yerə vururdum. Çünki bu isteklər bizim milli maraqlarımıza zidd idi və 44 gün davam edən müharibə göstərdi kim kimdir, kim kimin dostudur. Azərbaycan xalqı bunu yaxşı görür və bilir. Mən isə bunu çoxdan bilirdim. Ona görə, bütün şərböhtana, bütün təzyiqlərə, bütün təhdidlərə hazır idim. Bir amalım var idi - güclü dövlət yaratmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək, ədaləti bərpa etmək!

Ermənistanı zəiflətmək üçün müxtəlif yollardan istifadə etdik və bütün bu yollar ictimaiyyətə təqdim edilirdi. Biz heç nəyi hansısa məxfi formatda etməmişdik. Demişdim ki, təcrid edəcəyik, etdik, neft kəmərləri, qaz kəmərləri, nəqliyyat yolları Ermənistandan yan keçdi, telekommunikasiya xətləri Ermənistandan yan keçdi, elektroenergetika layihələri Ermənistandan yan keçdi. Ermənistan mümkün olan gəlirlərdən məhrum edildi.

Digər tərəfdən, Ermənistanı beynəlxalq arenada ifşa etmək, onların işğalçılıq siyasətini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq baş-

lıca vəzifələrimizdən biri idi və buna nail olduq. Son 17 il ərzində demək olar ki, bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bizim mövqeyimizi dəstəkləyən qərar, qətnamələr qəbul ediblər. BMT Baş Assambleyası, hətta Avropa Şurası və Avropa Parlamenti kimi hər zaman anti-Azərbaycan mövqeyində dayanan təşkilatlar da məcbur olub münafiqə ilə bağlı həqiqəti əks etdirən qətnamələr qəbul etmişlər.

Biz Qoşulmama Hərəkatına üzv olduq. Yadımdadır, o vaxt bəziləri bunu səhv addım kimi qiymətləndirirdi. Ancaq mən bilirəm ki, bu, düzgün addım idi. Üzv olan kimi, dərhal 120 ölkənin dəstəyi ilə münafiqəyə dair qətnamə qəbul etdirdik - bizim maraqlarımıza xidmət edən qətnaməni. Bu gün Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi öz sözümlü dünyə miqyasında deyirik. Onu da bir daha demək istəyirəm ki, müharibə zamanı BMT Təhlükəsizlik Şurasında münafiqə ilə bağlı bizə sərf etməyən qərəzli anti-Azərbaycan təşəbbüslərinin qarşısının alınmasında Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələr öz sözünü dedi. Bu təşəbbüs baş tutmadı.

Biz İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə sıx əlaqələr qurduq. Tarixdə bu gün bu əlaqələr ən yüksək zirvədədir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bu münafiqə ilə bağlı düzgün, həqiqəti əks etdirən, beynəlxalq hüququ əks etdirən qətnamələr qəbul etdi. Biz müsəlman ölkələri ilə təmaslar əsnasında onlara erməni vəhşilikləri haqqında məlumat çatdırırdıq. Dağıdılmış, təhqir edilmiş məscidlərin şəkillərini mən öz həmkarlarıma göstərmişdim və sual verirdim ki, siz bundan sonra bu ölkə ilə necə əlaqələr qurursunuz? Bu şəkilləri görəndə sonra siz onlarla necə görüşürsünüz, onların əlini sıxırırsınız? Axı, bütün bu vəhşiliklər tək bizə qarşı yox, bütün müsəlman aləminə qarşı edilən cinayətdir.

“Heç bir təzyiq, heç bir təhdid məni bu yoldan döndərə bilmədi!”

İlham Əliyev: “Çünki bir amalım var idi - güclü Azərbaycan qurmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək!”

Əvvəli Səh. 2

Biz regionda qonşu ölkələrlə sıx münasibətlər qurduq. Çünki əvvəllər nədənsə hesab olunurdu ki, regionda Azərbaycanın ənənəvi müttəfiqləri var və Ermənistanın ənənəvi müttəfiqləri var. Biz bu konsepsiyani darıma- dağın etdik. Bu gün qonşularımız hamısı bizim yaxın dostlarımızdır. Bizim bütün qonşularımızla həm ikitərəfli, həm üçtərəfli formatda çox gözəl əməkdaşlığımız var. Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə üçtərəfli formatı var, Azərbaycan-İran-Türkiyə üçtərəfli formatı var, Azərbaycan-İran-Rusiya üçtərəfli formatı var. Ermənistanın hər hansı ölkələrlə bu formatı varmı? Yoxdur. Bu, bizim siyasətimizin düzgün olmasının bariz nümunəsidir. Biz Ermənistanı onların uzun illər saydıqları dayaq nöqtələrindən məhrum etdik. Çünki siyasətimizi düzgün qurmuşuq. Hər zaman öz siyasətimizi açıq aparmışıq. Heç bir ölkəyə qarşı heç bir avantürada yer almamışıq. Demişdim ki, Azərbaycan ərazisindən heç bir ölkəyə qarşı, o cümlədən, ilk növbədə, qonşulara qarşı heç bir təxribat xarakterli addım, təşəbbüs olmayacaq. Beləliklə, dünyada, regionda, qonşular arasında hörmət qazanmışıq və ölkəmizi gücləndirmişik. Bizimlə hesablaşmağa başlamışlar. Bizim sözümləzə inanırdılar və inanırlar. Həmişə demişəm, sözümləzə qədər qüvvətlidir.

Ona görə, bütün bu amillər öz rolunu oynadı. Ermənistanın təqdim etdiyi saxta tarixi darıma- dağın etmişik, beynəlxalq tədbirlərdə dünya ictimaiyyətinə Kürəkçay sülh müqaviləsi haqqında kifayət qədər dolğun məlumat vermişik. Hər kəs gördü ki, erməni xalqı Qarabağ bölgəsində, sadəcə olaraq, son 200 il ərzində yaşayır, oraya köçürülüb. Xocalı həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmış və çatdırırıq. Xocalı haqqında son 17 il qədər kimse danışdı? Sanki belə bir cinayət olmayıb. Sanki bu soyqırımı olmayıb. Çünki Ermənistan bunu ört-basdır etməyə çalışdı. Hətta bu hərbi cinayəti Azərbaycanın üstünə atmaq istəyir.

Necə ki, Vətən müharibəsi dövründə Gəncəni və digər şəhərləri Ermənistan ərazisindən ballistik raketlərlə atəşə tutandan sonra deyirdi ki, Azərbaycan bunu özü edib. Belə həyasız ölkə ola bilermi? Belə vicdansız adamlar ola bilermi? Görünür ki, ola bilər. Bu da Ermənistanıdır. Ona görə, Xocalı həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün çox böyük səylər göstərdik - həm dövlət, həm Heydər Əliyev Fondu. Bu gün 13 ölkə Xocalı soyqırımını rəsmən soyqırımı kimi tanıyıb. Müharibə haq-

qında həqiqətləri, dağıdılmış şəhərlər, kəndlər haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırdıq. Halbuki bizim o kəndlərə, şəhərlərə getmək imkanımız yox idi. Heç bir beynəlxalq təşkilat oraya getmirdi. UNESCO, hansı ki, bu gün bizə irad tutmağa çalışır, guya biz erməni dini abidələrini burada qoruya bilməyəcəyik. Halbuki bu, yalandır. Azərbaycanı bütün dinlərin abidələri qorunur. Bir dəfə gedib o torpaqlara? Bir dəfə Şuşa məscidində olub? Zəngilanda dağıdılmış məsciddə olub? Ağdam məscidində olub? Orada ermənilər donuz, inək saxlayırdılar. İndi bizə irad tuturlar.

Ermənistan oralara heç kimi buraxmırdı, heç kimi. Hətta Minsk qrupuna sədrlik edən ölkələrin səfirlərini buraxmırdı. Biz güc-bəla ilə iki dəfə nail olduq ki, Minsk qrupu işğal edilmiş torpaqlara faktaraşdırıcı missiya göndərsin. Sonuncu missiya on il bundan əvvəl getmişdi. Hər il mən bunlara deyirdim ki, niyə getmirsiniz? Gedin, oraya baxın, qanunsuz məskunlaşma gedir. Bizim bütün şəhərlərimiz, kəndlərimiz dağıdılır. Kəndlərimizin, şəhərlərimizin adları dəyişdirilir, tarixi abidələrimiz dağıdılır, yaxud da ki, erməniləşdirilir. Getmirdilər ki, Ermənistan buraxmır. Ermənistan kimdir ki, buraxmasın. Ona görə, bax, bütün bu işləri görərək biz Qələbə günümüzü yaxınlaşdırırdıq. Əgər mənim əvvəlki çoxsaylı çıxışlarıma nəzər yetirənsiz, görərsiniz, demişdim ki, hər gün hər birimiz bu müqəddəs anı öz əməyimizlə yaxınlaşdırmalıyıq və yaxınlaşdırırdıq, bu müqəddəs Qələbə anı gəldi.

Müharibənin qaçılmaz olması ilə bağlı artıq neçə ildir ki, regionun işləri ilə məşğul olan müxtəlif ekspertlər öz fikirlərini ifadə edirlər. Eyni zamanda, bütün bu illər ərzində bizə ünvanlanan sifarişlər arasında, necə deyirlər, bir tezis üstünlük təşkil edirdi ki, münafişinin hərbi həlli yoxdur. Kimsə bunu ortalığa atıb. Mən təxminən bilirdim kim. Bütün başqa təşkilatlar, bu işə aidiyyəti olan - olmayan, bölgə məsələləri ilə məşğul olan - olmayan, hamı elə bir ağızdan deyirdi ki, münafişinin hərbi həlli yoxdur.

Mən son illər ərzində bir çox ölkələrdə rəsmi səfərlərdə olmuşam - əlbəttə ki, həm bölgə ölkələrində və başqa ölkələrdə. Bütün bu səfərlər işıqlandırılıb. Bir çox hallarda heç bölgə ilə, bizim regionumuzla əlaqəsi olmayan hansısa həmkarım deyirdi ki, münafişinin hərbi həlli yoxdur. Sən haradan bilirsən? Deyiblər ki, bax, bunu deməlisən İlham Əliyevə, müxtəlif dairələr deyiblər. Dünya idarəetməsində fəal rol oynayan ölkələr, dairələr bunu deyirdilər, belə demək lazım-

dır ki, bizi bu yoldan çəkəndirsizlər, heç vaxt bu olmasın. Status-kvo əbədi qalsın, dəyişdirilməsin. Halbuki, bəzən də deyirdilər ki, status-kvo qəbulənməzdir. Amma sonra bundan da, necə deyirlər, vaz keçdilər. Başladılar deməyə ki, status-kvo dayanıqlı deyil. Deməli, qəbuləndir. Amma bizim üçün qəbuləndir deyildi. Biz Ermənistan, onun havadarları, onun himayədarları və ermənipərəst qüvvələr qarşısına təkbaşına çıxmışdıq. Təkbaşına! Heç kimi bizi bizə sərf etməyən sülh müqaviləsi variantına məcbur edə bilmədi. Halbuki bir neçə dəfə belə cəhdlər oldu. Bir neçə dəfə, hətta müəyyən saxtakarlıq edərək sənədlərin tərtibatında guya səhvlər olub deyərək bizi hansısa variantda təhrik etməyə, sövq etməyə çalışırdılar. Amma keçmədi, keçməyəcəkdi. Çünki güclü iradə var idi və var. Azərbaycan xalqının maraqları hər şeydən üstündür. Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ən başlıca vəzifə idi və biz bu vəzifəyə, bu hədəfə doğru inamla addımlayırdıq.

Son illərdə vəziyyət gərginləşməyə başlamışdı. Artıq Ermənistan da öz niyyətini gizlədə bilmirdi. Çünki danışıqların mənası artıq faktiki olaraq itmişdi və təkəcə bu son iki il ərzində yox, təqribən 5-6 il ərzində. Ermənistan işğal edilmiş torpaqlarda müntəzəm olaraq hərbi təlimlər keçirirdi. O hərbi təlimlər Ağdam rayonu ərazisində keçirilirdi. Ermənistan rəhbərliyinin sözlərinə görə, bu təlimlərdə 10 minlərlə canlı qüvvə iştirak edirdi. Bizim mövqələrimizə qarşı hücum təşkil edilirdi. Hərbi vertolyot hücum etmişdi və o vertolyot vuruldu. Bu da Ermənistanı imkan verdi ki, bunu bəhanə gətirərək desin, bəli, Azərbaycan bizim vertolyotumuzu vurdu, indi danışıqlar dayanmalıdır. Hər dəfə müəyyən irəliləyişə imkan yarandıqca, belə təxribatlara əl atırdılar.

Aprel döyüşləri Ermənistanı dərsləndirdi. Bir neçə gün davam edən Aprel döyüşləri kiçik de olsa, bizim qələbəmizlə nəticələndi. Ermənistan məcbur oldu, yerinə oturduldu, torpaqlarımızın bir hissəsini işğalçılardan azad etdik, göstərdik ki, bizi heç kim və heç nə yolumuzdan döndərə bilməz, çəkəndirə bilməz. Amma dərslər onlara. Aprel döyüşlərindən sonra Ermənistanın o vaxtkı rəhbərliyi demək olar, söz vermişdi ki, işğal edilmiş torpaqlardan çıxacaq. Bu, həqiqətdir. Amma sonra orada ya özləri təşkil etmişdilər, ya doğrudan da belə hədisə baş verdi, polis bölməsi zəbt edildi, terrorçu qrup orada terror aktı törətdi və ondan sonra Ermənistan rəhbərliyi dedi ki, görürsünüz, burada vəziyyət gərgindir, biz bunu edə bilmirik. Bizi aldat-

dılar. 2018-ci ildə Günnüt əməliyyatı - Naxçıvan əməliyyatı da bizim uğurlu əməliyyatımız idi. Biz böyük ərəzini götürdük, işğaldan azad etdik və strateji yüksəklikləri zəbt etdik. Yenə də dərslər olmadı. Yəni, biz onlara şans verirdik. 2018-ci ildə Ermənistanı, - indi bəziləri buna inqilab deyir, bəziləri çevriliş deyir, özləri bilirlər, - dəyişiklik baş verdi, ümidlər oyandı və bu ümidlər əsassız deyildi. Mən dərinə getmək istəmirəm. Biz ümid edirdik ki, yeni rəhbərlik keçmiş səhvlərdən təmizlənəcək və bu məsələ öz həllini tapacaq. Amma bu da baş vermədi. Demək olar ki, bir ildən sonra bizə qarşı qəbulənməz addımlar atıldı, bizi faktiki olaraq aldatdılar, öz daxili problemlərini həll etmək, daxili müxalifəti əzmək, həbs etmək üçün vaxt uddular. Ondan sonra nə oldu, Azərbaycan xalqı yaxşı bilir. Qəbulənməz bəyanatlar, Azərbaycan xalqının təhqir edilməsi, yersiz hərəkətlər, biabırçı addımlar, bəyanatlar və təxribat xarakterli hərbi əməliyyatlar - iyul ayında, avqust ayında və nəhayət, sentyabrın 27-də. Mən dedim yetər artıq, irəliləyən 44 gün ərzində düşmənin ordusu məhv edildi. Bu gün Ermənistan ordusu yoxdur.

Müharibə dövründə mən əziz xalqımı müharibə ilə bağlı müntəzəm olaraq məlumatlandırırdım. Müharibənin gedişatı xalqımızın gözü qabağında keçirdi. Müharibədən sonra bəzi əməliyyatlar haqqında, bəzi qərarlar haqqında müəyyən məlumat da verilir. Bu məsələyə çox vaxt ayırmaq istəmirəm. Amma 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusu Ermənistan ordusunu darmadağın etdi. Bizim qəhrəman əsgər və zabitlərimiz Azərbaycanın gücünü göstərdi. Düzgün planlaşdırılmış və həyata keçirilmiş əməliyyatlar sayəsində, texniki imkanlardan istifadə edərək, qəhrəman övladlarımızın qəhrəmanlığına, rəşadətinə söykənərək biz mümkün olmayanı etdik, düşməni məhv etdik, düşməni ağ bayraq qaldırdı, düşməni diz çökdü. Üç yuzdən çox şəhər və kəndlərimizi işğaldan azad edəndən sonra, qədim Azərbaycan şəhəri, hamımız üçün doğma olan Şuşanı və ardınca bir çox kəndləri azad edəndən sonra düşməni tam təslim oldu, kapitulyasiya aktına imza atdı və işğaldan olan digər torpaqlardan geri çəkilməyə məcbur oldu.

Müharibə arxada qaldı. Müharibə bizim gücümüzü göstərdi, əylməz iradəmizi göstərdi, birliyimizi göstərdi, müharibə rəmzinə, qələbə rəmzinə çevrilən demir yumruq öz gücünü göstərdi. Bu, həm birlikdir, həm gücdür. Cəmiyyətimizdə birlik də var, ölkəmizin gücü də var və həmişə olacaq. Əgər kimsə Ermənistanı bu gün revanş hissi

ilə yaşayarsa, böyük səhv edir. O 44 günlük müharibəni onlar heç vaxt unutmasınlar. Bundan sonra əgər kimsə Azərbaycan xalqını təhqir etməyə çalışsa, elə dərsləri alacaq ki, o 44 günlük müharibə onun yanında yalan olacaq.

Azərbaycan Ermənistanı məğlub etdi. Bunu bütün dünya gördü, bu, dünyanın gözü qarşısında baş verdi. Heç kimi bizi dayandıra bilmədi. Demişdim ki, sona qədər gedəcəyik, tarix versinlər bizə, tarix versinlər ki, işğalçı Ermənistan dövləti bizim torpaqlarımızdan nə vaxt çıxacaq. Tarix verildən sonra biz hərbi əməliyyatlarımızı dayandırdıq.

Bu gün Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Hər il mən xalqa müraciət edərkən dünya azərbaycanlılarını bu gün münasibətilə və Yeni il münasibətilə təbrik edirəm. Bu dəfə isə bu təbrikin xüsusi önemi var. Mən bilirdim ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar müharibə dövründə Azərbaycanda gedən prosesləri, müharibəni yaxından izləyiblər. Onlar öz dəstəyini ifadə edirdilər. Mənə göndərilən minlərlə məktub arasında xaricdə yaşayan azərbaycanlılardan da kifayət qədər çox məktublar vardır. Onlar həm mənəvi dəstək göstərdilər, həm də həmrəylik göstərdilər. Bu gün onlara müraciət edərək deyirəm, siz fəxr etməlisiniz və fəxr edə bilərsiniz ki, qəhrəman Azərbaycan xalqının övladlarıdır. Bu gün hər bir azərbaycanlı, hər bir Azərbaycan vətəndaşı və xaricdə yaşayan soydaşlarımız haqlı olaraq fəxr edə bilərlər ki, biz müzəffər xalqın övladlarıyıq, nümayəndələriyik.

Mən bütün soydaşlarımızı bu bayram münasibətilə təbrik etməyə istəyirəm. Bütün Azərbaycan xalqını, ilk növbədə, tarixi Zəfər münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Gələcəkdə bizi böyük işlər gözləyir, ölkəmiz üçün yeni dövr başlayır, quruculuq dövrü, inkişaf dövrü, torpaqlarımızın bərpası günləri bizi gözləyir. Bu dövr şərəfli dövr olacaqdır. Baxmayaraq ki, düşməni işğal etdiyi və artıq azad olunmuş torpaqlarda hər şeyi dağıdıb, biz bütün şəhərlərimizi bərpa edəcəyik, kəndlərimizi bərpa edəcəyik, Qarabağ bölgəsində cənnət yaradacağıq. Bizim xalqımıza qələbə yaraşır və qələbə həmişə bizimlə olacaq!

Əziz bacı-qardaşlarım, sizi Yeni il münasibətilə, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Bütün Azərbaycan xalqını böyük Zəfər münasibətilə təbrik edirəm. İstərdim ki, Yeni il ərəfəsində hamımız birlikdə bizi Qələbəyə aparən şüarı deyək: Qarabağ Azərbaycandır!

“Azərbaycanın zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir”

Prezident İlham Əliyev Anar Kərimovu mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 5-də Anar Kərimovu mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı qəbulda çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Mən sizi mədəniyyət naziri vəzifəsinə təyin edirəm. Sizə böyük etimad göstərilir. Siz bir müddətdir mədəniyyət nazirinin müavini vəzifəsində çalışırsınız və ümid edirəm ki, nazir kimi bu yüksək etimadı doğruldacaqsınız.

Azərbaycanın zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir. Biz öz mədəniyyətimizi, mədəni irsimizi qorumalıyıq. Əsrlərboyu xalqımız öz mədəniyyətini qoruyub və bu, imkan verib ki, biz xalq kimi, millət kimi milli-mənəvi dəyərlərimizi, milli mənsubiyyətimizi qoruya bilək. Uzun illər ərzində Azərbaycan müstəqillikdən məhrum idi, xalqımız başqa dövlətlərin tərkibində yaşayırdı. Buna baxmayaraq xalqımızın iradəsi, milli köklərə bağlılığı imkan vermədi ki, xalqımız assimilyasiyaya uğrasın. Bizim mədəniyyətimiz milli mənsubiyyətimizi qorumaq üçün başlıca rol oynayıbdır.

Əsrlərboyu bizi xalq kimi, millət kimi qoruyub saxlayan bizim ana dilimizdir, Azərbaycan dilidir. Azərbaycan dilinin qorunması hamımızın vəzifəsidir. Mən ana dilinin qorunması ilə bağlı müxtəlif vaxtlarda öz sözlərimi demişəm. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının kürsüsündən və digər tədbirlərdə demişəm ki, bizim zəngin dilimiz var, biz haqlı olaraq dilimizlə fəxr edə bilərik. Hesab edirəm ki, zənginliyi nöqtəyi-nəzərindən Azərbaycan dilinin dünya dilləri arasında xüsusi yeri vardır.

Son vaxtlar Azərbaycan dilinə daxil edilən bəzi kəlmələr dilimizin saflığını pozur. Bizim dilimiz çox zəngindir. Hesab edirəm ki, Mədəniyyət Nazirliyi digər aidiyyəti qurumlarla birlikdə, Təhsil Nazirliyi ilə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə Azərbaycan dilinin qorunması üçün çox ciddi işlər aparmalıdır. Müxtəlif tədbirlər görülür, proqramlar var, ancaq gündəlik həyat onu göstərir ki, biz bəzi hallarda dilimizin saflığının pozulmasını görürük. Mən bunu mətbuat orqanlarından, televiziya məkanından görürəm və əlbəttə ki, bunun qarşısı alınmalıdır. Biz əsrlərboyu dilimizi qorumuşuq, bundan sonra da qorumalıyıq. Bu gün dünyada 50 milyondan çox insan üçün Azərbaycan dili ana dilidir.

Bizim zəngin ədəbiyyatımız dünyada tanınır və biz haqlı olaraq öz dahi şairlərimizlə fəxr edə bilərik. 2021-ci il mənim Sərəncamımla “Nizami ili” elan olunur. 2021-ci ildə biz Nizaminin 880 illik yubileyini qeyd edəcəyik, yubiley həm Azərbaycanda, həm dünyada geniş qeyd olunmalıdır. Dahi Azərbaycan şairi Nizaminin əsərləri dünyaya daha geniş təqdim edilməlidir. Bildiyiniz kimi, artıq uzun illərdir ki, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi fəaliyyət göstərir və bu Mərkəzə mənim xüsusi diqqətim vardır. Mərkəz humanitar qeyri-hökumət təşkilatı kimi formalaşsa da, hazırda mərkəzin fəaliyyəti çox genişdir, çoxşaxəlidir. Hər il keçirilən Qlobal Bakı Forumu, - əlbəttə, 2020-ci ildə pandemiyaya görə keçirilməyib, - dünya miqyasında öz layiqli yerini tutubdur. Bir daha demək istəyirəm ki, bu il biz Nizami Gəncəvinin yubileyini geniş qeyd etməliyik. 2019-cu il isə digər dahi Azərbaycan şairi Nəsimi ili olmuşdur. Bu, onu göstərir ki, dövlət tərəfindən və şəxsən Prezident tərəfindən bizim ədəbiyyatımıza, bizim dahi şairlərimizin xatirəsinə çox böyük hörmət var, qayğı var. Nizami, Nəsimi, Füzuli və digər dahi Azərbaycan şairləri dünya ədəbiyyat

Azərbaycanın zəngin musiqi sənəti var və bu gün bizim sənətimiz dünyada tanınır. Bizim musiqi sənətimiz UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. Azərbaycan muğamı bizim milli sərvətimizdir

xəzinəsinə çox böyük töhfələr vermişlər.

Azərbaycanın zəngin musiqi sənəti var və bu gün bizim sənətimiz dünyada tanınır. Bizim musiqi sənətimiz UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. Azərbaycan muğamı bizim milli sərvətimizdir. Ölkəmizdə müntəzəm olaraq muğam müsabiqələri, beynəlxalq muğam festivalları keçirilir, bir çox ölkələrdən ifaçılar gəlirlər. Əlbəttə, muğam sənəti bir neçə ölkədə mövcuddur, ancaq mən hesab edirəm ki, muğam sənətinin mərkəzi məhz Azərbaycandır. Təkrarolunmaz bu sənət bu gün yaşayır, biz bu sənəti yaşadıırıq. Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə muğam sənətinin dünyada təbliği istiqamətində çox böyük işlər görülüb. Çox şadam ki, bizim gənclərimiz də muğam sənətinə böyük maraqla yanaşırlar. Bu, çox təqdirəlayiq bir haldır. Çünki bəzi hallarda gənclər daha çox populyar musiqiyə üstünlük verirlər, yəni, bəzi hallarda xarici musiqiyə üstünlük verirlər. Mən çox şadam ki, bizim gənclərimizin mütləq əksəriyyəti milli incəsənətimizə, musiqimizə bağlı olan insanlardır. Əlbəttə ki, bizim tanınmış muğam ustaları gənc nəslin yetişdirilməsində öz rolunu oynayırlar. Bildiyiniz kimi, mənim Sərəncamımla bir neçə muğam mərkəzi yaradılmışdır - Bakı şəhərində, Ağdam və Füzuli rayonlarında, digər rayonlarda. İndi isə bu muğam mərkəzləri artıq işğaldan azad edilmiş torpaqlarda da yaradılacaqdır.

Aşıq sənəti təkrarolunmaz sənətdir. Haqlı olaraq biz aşıq sənətini sırf Azərbaycan sənəti kimi qəbul edirik və aşıq sənətini dünyada təbliğ edirik. Bizim milli musiqimiz çox zəngindir, çox geniş auditoriya cəlb edə bilib. Bizim musiqimiz xalqımızın istedadını göstərir. Bütövlükdə bizim mədəniyyətimiz xalqımızın istedadını göstərir. Çünki ancaq istedadlı xalq belə gözəl əsərlər yarada bilər.

Xalçaçılıq sənəti ilə haqlı olaraq fəxr edə bilərik. Dünyada xalçaçılıq sənəti ilə məşğul olan ölkələrin sayı o qədər də çox deyil. On-

ların arasında Azərbaycan xalçalarının xüsusi yeri vardır. Özü də xalçalarımızın, xalça məktəblərinin müxtəlifliyi bizim mədəni zənginliyimizi göstərir. Xalça sənətini də biz yaşadıırıq. Vaxtilə muğam sənəti yavaş-yavaş yaddan çıxırdı və elə bil ki, kənarda qalırdı, eləcə də xalçaçılıq sənəti. Gənclər xalçaçılıqla məşğul olmağa həm həvəsli deyildilər, həm də ki, imkanları yox idi. Biz bu imkanları yaratdıq. Xalçaçılıq sənəti əbədi yaşamalıdır.

Bizim memarlıq əsərlərimiz dünya səviyyəsində məşhurdur və UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına salınıb. Qız qalası memarlıq nümunəsidir, təkrarolunmaz memarlığa malikdir. İçərişəhər, Şirvanşahlar sarayı, digər bölgələrimizdə yerləşən memarlıq abidələri göstərir ki, bizim nə qədər zəngin memarlıq abidələrimiz var. Eyni zamanda, biz son illər ərzində müasir memarlıq əsərləri yaratmışıq. Heydər Əliyev Mərkəzi dünyada seçilən memarlıq nümunələrindən biridir və bir çox reytinglərdə, bir çox hesabatlarda bir nömrəli müasir memarlıq nümunəsi kimi qeyd edilir. Alov qüllələri də memarlıq nümunəsidir, həm Bakı şəhərinin rəmzi olan alovu əks etdirir, eyni zamanda, ölkəmizin sürətli inkişafını əks etdirir, memarlıq baxımından çox uğurlu bir layihədir və digər layihələr. Eyni zamanda, bölgələrdə müasir memarlıq abidələrinin sayı getdikcə artır.

Bizim dini abidələrimiz qorunur və qorunacaq. Mənim göstərişimlə bizim bütün əsas dini abidələrimiz təmir olunub. Bir çoxları yenidən tikilib, o cümlədən mənim göstərişimlə Heydər məscidi yenidən tikilib. Bizim digər məscidlərimiz əsaslı təmir edilib. Onların təmiri simasını qorumaq şərti aparılıb. Azərbaycan bu sahədə də dünyaya göstərir ki, nə qədər zəngin mədəni irsə malikdir. Dünyanın ən qədim məscidlərindən biri olan Şamaxı Cümə məscidi ölkəmizdə yerləşir, 743-cü ildə inşa edilib, mənim göstərişimlə faktiki olaraq yenidən qurulub. Yaxud da ki, xristian di-

ninə mənsub olan abidələr, alban kilsələri, Kiş kilsəsi, Xudavəng kilsəsi. Artıq işğaldan azad olunmuş Xudavəng kilsəsi öz sahiblərinə, bizim udi qardaşlarımıza qaytarılıb. Baxmayaraq ki, ermənilər bunun həm adını dəyişdirdilər, həm də orada aparılan saxta-karlıq işləri nəticəsində onun görünüşünü dəyişdirdilər, onu erməniləşdirmək istədilər, amma buna nail ola bilmədilər. Bizim udi qardaşlarımız artıq Xudavəng kilsəsində öz ibadətlerini etmişlər. Qafqaz Albaniyasına aid olan bütün digər kilsələr, o cümlədən Nic qəsəbəsindəki kilsə. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təmir olunan bu kilsə müharibə zamanı açılıb və bizə qarşı əsassız ittihamlar irəli sürənlərə ən gözəl cavab məhz budur. Müharibə zamanı alban-xristian kilsəsinin təmirindən sonra açılışı olubdur. Rus-pravoslav kilsələri, sinaqoqlar, katolik kilsə, gürcü kilsələri, Bakıda yerləşən erməni kilsəsi - bütün bunlar dövlət tərəfindən qorunur. Amma görün, bizim məscidlərimizi mənfur düşmən nə günə salıb. Altmışdan çox məscid işğal edilmiş və azad edilmiş torpaqlarda dağılıb və buna heç kim reaksiya vermir. Heç bir beynəlxalq təşkilat Ermənistanı qınamır. Biz erməni kilsəsinə qoruyuruq. Bizim erməni xalqı ilə heç bir problemimiz yoxdur və Azərbaycanda yaşayan ermənilər bizim vətəndaşlarımızdır. Bu gün Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilər də, əminəm, bunu artıq başa düşürlər ki, onlar ancaq Azərbaycan dövləti çərçivəsində normal yaşaya bilərlər.

Azad edilmiş torpaqlarda hər tərəf dağılıb. Amma bəzi tikililər var, bəzi evlər var ki, orada ermənilər yaşayıb. Adam baxanda məəttəl qalır ki, orada insanlar necə yaşayıblar? Elə bil ki, it damıdır. Ermənistan rejimi bu adamları faktiki olaraq belə səfalet içində, belə yoxsulluq içində girov kimi saxlayaraq məcbur edirdi ki, orada yaşasınlar. Məcbur edirdi! Kimin imkanı var, qaçıb gedirdi. Ona görə mən həmişə deyirdim ki, müharibədən əvvəl orada - işğal edilmiş torpaqlarda yaşayan erməni əhəlisinin real sayı təqribən 60 min ətrafında idi. İndi, bax, müharibədən sonrakı bu vəziyyət bunu göstərir. Ermənilər bu rəqəmi süni şəkildə şişirdirdilər, guya ki, orada 150 min adam var.

“Azərbaycanın zəngin və təkrar olunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir”

Prezident İlham Əliyev Anar Kərimovu mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Əvvəli səh. 4

Maksimum altmış min civarında idi. Onları da güc-bəla ilə orada saxlayırdılar ki, qanunsuz məskunlaşma getsin. Onlar nə gündə yaşayırdılar?! Onlar vəhşi rəhbərləri tərəfindən dağıdılmış Ağdam, Füzuli, Şuşa, digər şəhərlər canlananda, o yerlər cənnətə çevrildəndə görəcəklər ki, əlbəttə, harada yaşamaq rahat, təhlükəsiz və iqtisadi cəhətdən sərfəli olar.

Ona görə mədəni abidələrimizin, dini abidələrimizin qorunması Mədəniyyət Nazirliyinin başlıca vəzifəsi olacaq. Mənim təşəbbüslə bir çox tarixi abidələr bərpa edilib. Ancaq bu gün dözülməz vəziyyətdə olan kifayət qədər çox tarixi abidələrimiz var. Hesab edirəm ki, Mədəniyyət Nazirliyi yararsız vəziyyətdə olan bu mədəniyyət ocaqlarının qısa müddət ərzində təftişini aparmalıdır, siyahıya almalıdır, yeni siyahılar tərtib etməlidir. Çünki vaxtilə dövlət tərəfindən qorunan abidələrin siyahıları dəqiq tərtib edilməmişdir. Orada qərəzli yanaşma var idi. Bəzi binalar o siyahıdan çıxarıldı ki, sonra onlar satışa çıxarılsın. Belə hallar da var. Kifayət qədər çox pozuntular var idi. Yəni, bu siyahılarla bağlı aparılan manipulyasiyalar, əlbəttə ki, bizim mədəni irsimizə çox böyük zərbə vurdu. Digər xoşagəlməz halların, - əfsuslar olsun ki, Mədəniyyət Nazirliyində kifayət qədər xoşagəlməz hallar mövcud idi, - hamısı üzə çıxdı. Bu pozuntuları buraxan insanlar məsuliyyətə cəlb olundular, o cümlədən cinayət məsuliyyətinə. Ona görə siz bütün bu pozuntularla bağlı ciddi mübarizə aparmalısınız. Mən sizə bu barədə göstərişlərimi artıq nazir müavini vəzifəsinə təyin edəndə vermişdim.

Bizim zəngin mədəni həyatımız var. Amma biz mədəni həyatımızı daha da zənginləşdirməliyik. Ümid edirəm ki, bu il peyvənd təftix olunandan sonra pandemiya artıq yavaş-yavaş yoxa çıxacaq. Biz də yaxın günlərdə peyvəndi gözləyirik və ondan sonra normal həyat bərpa ediləcək. Bizim mədəni həyatımız çox zəngin olmalıdır, müsabiqələr, festivallar keçirilməlidir. Biz həm Azərbaycan mədəniyyətini dünyada təbliğ etməliyik, həm də xarici qonaqları bundan sonra da dəvət etməliyik.

Əlbəttə ki, dağıdılmış ərazilərdə mədəni obyektlərin, mədəniyyət ocaqlarının bərpası başlıca vəzifələrdən biridir. Artıq operativ qərargaha bu məsələ ilə bağlı göstəriş verildi. Siz də orada təmsil olunursunuz. Ona görə dağıdılmış bütün tarixi abidələrimiz, mədəniyyət ocaqlarımız gerek siyahıya alınsın. Onların əvvəlki görüntüsü gerek təqdim edilsin. Onların bərpası, yaxud da ki, yenidən qurulması onların ilkin, yəni, autentik simasını pozmamalıdır. Ümumiyyətlə, yarıdağılmış tarixi abidələrimizin bərpasında çox həssas olmalıyıq. Ancaq biz o tarixi abidələrimizin əsl simasını bərpa etməliyik.

Mən Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edirəm. Şuşa şəhəri buna layıqdır. Hesab edirəm ki, nəinki Azərbaycanın, bölgənin mədəni paytaxtı sayıla bilər. Şuşanın mədəni həyatı zəngin olmalıdır. Şuşanın bərpası ilə əlaqədar işlərə artıq start verildi. Mənim göstərişimlə böyük heyət oraya ezam edildi. Deməli, yaşayış fondunun, tarixi

abidələrin təftişini aparılmalı, vurulmuş ziyan dəqiq hesablanmalıdır və biz Şuşa şəhərinin restavrasiyasına başlamalıyıq. Ancaq yenə də vaxt itirmədən, ancaq, eyni zamanda, tələmədən Şuşanın ilkin siması, tarixi siması bərpa edilməlidir.

O cümlədən Şuşada yerləşən məscidlərimiz əsaslı şəkildə təmir edilməlidir, bərpa olunmalıdır, onların öz siması qaytarılmalıdır. Ermənilər bizim 60-dan çox məscidi məhv ediblər. Ağdam məscidində donuz, inək saxlayırdılar. Bu yaxınlarda hansısa erməni jurnalist tərəfindən internetdə dərc edilən foto bütün Azərbaycan xalqını bir daha hiddətləndirdi. O fotoda Azərbaycan xalqının cəlladı, Ermənistanın keçmiş prezidenti Köçəryan zəbt

Hansı şirkət, yaxud da ki, insanlar bunu özlərinə rəva görə bilərlər? Bunlar bizim tarixi abidələrimizdir, bizdən soruşun. Yoxsa, özbaşına gedəsən başqa ölkənin zəbt edilmiş, işğal olunmuş torpaqlarına, orada özün üçün iş görsən. Məscidin tarixi siması dəyişdirilib. Ona görə mən sizə tapşırıq verirəm, o məscidin daxili tərtibatına yenidən baxmaq lazımdır. O təmir bizə lazımdır deyil. Biz oranı yenidən təmir etdirəcəyik, ona öz simasını qaytaracağıq. Ondan sonra o açılacaq.

Şuşada Vaqif poeziya günləri bərpa edilməlidir. Vaqif poeziya günləri ənənəvi olaraq keçirilirdi. Yadımdadır, mən də atamla birlikdə Vaqif poeziya günlərində olmuşam. Vaqifin məqbərəsinin açılışın-

ların mətbəxinə oğurlayırlar. Tarixi abidələri oğurlayırlar. Kilsələri başqa xalqlardan, qonşu xalqlardan oğurlamağa çalışırlar.

Bir daha deyirəm, Şuşada Vaqif poeziya günləri bərpa edilməlidir, “Xarı bül-bül” festivalı bərpa olunmalıdır. İndi Şuşaya yeni yol çəkilir. Düzdür, bu yol çox çətin relyefi olan ərazidə çəkilir. Amma biz buna nail olacağıq. Planlaşdırın, bu il bu iki tədbir Şuşa şəhərində keçirilməlidir - “Xarı bül-bül” festivalı və Vaqif poeziya günləri.

Mənim göstərişimlə Füzulidə beynəlxalq aeroport tikiləcəkdir. Artıq göstəriş verildi. İndi yerlər seçilir. Minalardan təmizləmə işləri aparılacaqdır. Mən göstəriş vermişəm, bu il Füzulidə beynəlxalq hava limanı yaradılmalıdır, hər halda uçuş-enmə zolağı istifadəyə verilməlidir. Oradan Şuşaya məsafə də yaxındır. Çünki vaxtilə sovet dövründə Şuşaya ya gərək Xankəndidən gedəydin, ya da ki, Laçın dəhlizi ilə. İndi isə biz yeni yol açırıq. Əlbəttə, o yollar da var və bizim vətəndaşlar, bu gün orada təmir-bərpa işlərini aparınlar bu yollardan istifadə edirlər - Ağdam-Xankəndi-Şuşa yolu və Laçın dəhlizi. Yəni, bu yollar bizim üçün açıqdır. Biz nə vaxt istəsək oraya getməliyik, gəlməliyik və elə də olacaq. Ancaq Füzuli beynəlxalq aeroportunun tikilməsi xarici qonaqların Şuşaya dəvət edilməsi üçün imkanlar yaradacaq. Çünki oraya gəlib ondan sonra qısa müddət ərzində Şuşaya getmək mümkün olacaqdır.

Azad edilmiş torpaqlarda bütün mədəni obyektlərin siyahısı hazırlanmalıdır. Onlar onsuz da var idi, amma indi onlara yerində baxmalıyıq, onların vəziyyətinə baxmalıyıq ki, onları sonra bərpa edək. Ancaq, ilk növbədə, əlbəttə ki, onların təftişini, kvallifikasiyası aparılmalı və beynəlxalq şirkətləri dəvət etməklə onların bütün siyahısını tərtib edilməlidir. Deyə bilərəm ki, azad edilmiş torpaqlarda bütövlükdə dağıntılar siyahıya alınır. Bu dağıntıları törədənələrə qarşı biz hüquqi müstəvidə öz addımlarımızı atacağıq.

Mən bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Siz uzun illər Azərbaycanı UNESCO-da təmsil etmişsiniz. UNESCO-Azərbaycan əlaqələri haqqında kifayət qədər məlumatlısınız. Bu əlaqələrin inkişafı üçün öz səylərinizi göstərmisiniz. Sizi nazir müavini və indi nazir vəzifəsinə təyin etmək, eyni zamanda, əldə etdiyiniz təcrübəyə də əsaslanırıq. Yəni, UNESCO ilə bizim çox məhsuldar, səmimi münasibətlərimiz var və ümid edirəm ki, bu münasibətlər qorunacaq. Üç baş katiblə mənim görüşlərim olub. İndiki baş katib Bakıda olarkən bir dəfə görüşmüşəm, amma ondan əvvəlki iki baş katiblə mənim bir çox görüşlərim olub. Onlar dəfələrlə Azərbaycanda olublar. UNESCO-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafında onların böyük rolu var. Ona görə UNESCO-da Azərbaycanın dünya mədəni irsinə verdiyi töhfələr haqqında kifayət qədər geniş məlumat var. Biz təkcə Azərbaycanda yox, bəzi ölkələrdə müxtəlif layihələr icra etmişik. O cümlədən həm müsəlman, həm xristian dini abidələrinin bərpasında fəal rol oynamışıq. Azərbaycanda multikultural cəmiyyətin nümunəsi bir çox ölkələr üçün nümunə olmalıdır.

Ardı Səh. 6

Rus-pravoslav kilsələri, sinaqoqlar, katolik kilsə, gürcü kilsələri, Bakıda yerləşən erməni kilsəsi - bütün bunlar dövlət tərəfindən qorunur. Amma görün, bizim məscidlərimizi mənfur düşmənlər nə günə salıb. Altmışdan çox məscid işğal edilmiş və azad edilmiş torpaqlarda dağılıb və buna heç kim reaksiya vermir

edilmiş, işğal olunmuş Ağdam şəhərində bizim məscidimizin önündə öz əlaltıları, quldurları ilə dayanıb. Ağdam məscidinin üzərində isə təhqiredici yazılar görünür. Görün, kim rəhbərlik edib Ermənistan, hansı cəllad, hansı alçaq mədəniyyət sahibi?! Şəhəri dağıdıblar, məscidimizi təhqir ediblər. Məscidimizə inək, donuz dolurublar, məscidin divarlarına isə dinimiz haqqında, xalqımız haqqında təhqiramiz ifadələr yazıblar. Məscidi təhqir edən, məscidin üzərində təhqiramiz rəsmlər çəkdirən, sözlər yazan Köçəryan budur. Onun əlaltısı və quyuğu Sarkisyan, onlar dağıdıblar bizim şəhərlərimizi iyirmi il ərzində. Bizim şəhərlərimiz müharibə dövründə dağıdılmayıb. Müharibə dövründə şəhərləri belə dağıtmaq mümkün deyil. Müharibədən sonra işğal dövründə bütün binaları, bütün yaşayış yerlərini söküblər. Onlar vandallardır, barbarlardır. Amma iyirmi il Ermənistan rəhbərlik ediblər.

Biz bütün tarixi abidələrimizi bərpa edəcəyik. Şuşa şəhərində ermənilər bir məscidi guya təmir etdirmək istəyiblər. O da, sadəcə olaraq, təbliğat xarakterli bir addım idi. Çünki 60-dan çox məscidi dağıtmısan, o cümlədən Zəngilan şəhərindəki məscidi, - mən orada olarkən o məscidin önündə Azərbaycan xalqına sözlərimi dedim, o məscidin ancaq bir neçə divarı qalıb, - bu necə olur ki, sən Şuşada bir məscidi guya təmir etdirirsən? Sadəcə olaraq, təbliğat üçün desin ki, bəli, biz burada müsəlman dininə hörmət göstəririk. Ancaq əfsuslar olsun ki, Şuşadakı bu məscidin təmirində xarici mütəxəssislər iştirak ediblər, özü də bizdən icazəsiz. Necə ola bilər, Azərbaycan ərazisinə bizdən icazəsiz gedəsən, bizim məscidimizi işğalçı ermənilərlə birlikdə guya təmir edəsən?! Bu, hansı beynəlxalq normalara sığır? Hansı mədəni çərçivələrə sığır?

da olmuşam, o qarlı-şaxtalı havada. İndi Vaqifin məqbərəsinə görəndə adamın ürəyi ağrıyır. Nə qədər vəhşilik ola bilər? Nə qədər qəddarlıq ola bilər? Özü də Azərbaycan xalqı axı, sizə nə edib? Sizə çörək verib. Azərbaycan xalqı sizə nə edib ki, ürəyinizdə bu qədər nifrət olsun? Şəhərləri dağıdırsınız, insanları didərgin salırsınız, tarixi abidələri sökürsünüz, nə məqsəd güdürsünüz? Elə hesab edirlər ki, bizim yaddaşımızdan silinəcək bu vəhşilik? Biz 44 gün müharibə apardıq, Ermənistanı demək olar ki, tamamilə məğlub etdik. İstənilən addım ata bilirdik, istənilən addım! Amma mən demişəm ki, biz mülki əhaliyə qarşı vuruşmurduq. Biz tarixə qarşı vuruşmurduq. Biz dini abidələrə qarşı vuruşmurduq. Onların bir dənə də olsun dini abidəsi dağıdılb? Yox! Orada insanlar arasında itkilər çox aşağı səviyyədədir. O da təsadüfən baş verib. Görün, onlar nə ediblər? Xocalı soyqırımını, məscidlərimizin dağıdılması, şəhərlərimizin dağıdılması. Mədəni soyqırımını törədiblər bizə qarşı. Bütün dünya, onların havadarları, dostları görməlidir. Onların sözləri ilə desək, müsəlman əhatəsində olan sivilizasiyalı bir məkan kimi təqdim etməyə çalışın və buna inanan xarici havadarları, açın gözünüzü baxın, nə ediblər onlar?! Vəhşidirlər. Adam bunu etməz. Bu vəhşiliyə son qoyulmalı idi və qoyuldu. Kimsə bunlara dərs verməli idi, yoxsa yox?

Bütün qonşulara meydan oxuyurlar. Əsassız iddialar irəli sürürlər, torpaq iddiası, ərazi iddiası. Hər şeyi onlar özününküləşdirmək istəyirlər. Bizim musiqimizi oğurlayırlar. Gedin açın, onların öz musiqisi kimi təqdim etdikləri musiqilərin böyük hissəsinin müəllifi Üzeyir Hacıbəyliydir və bizim digər bəstəkarlarımızdır. Bizim mətbəximizi oğurlayırlar. Qonşu xalq-

“Azərbaycanın zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir”

Prezident İlham Əliyev Anar Kərimovu mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Əvvəli səh. 5

Bunu mən demirəm, bunu dünya dini liderləri deyirlər. Bakıda səfərdə olan Roma Papası Fransiskin bəyanatlarına fikir versinlər. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının rəhbərlərinin bəyanatlarına fikir versinlər. Bakıda dəfələrlə səfərdə olan digər dini liderlərin, yəhudi, katolik, pravoslav, müsəlman dini rəhbərlərinin çıxışlarına baxsınlar. Kim bizi ittiham edə bilər ki, Azərbaycanda başqa dinlərin abidələri təhlükə altındadır? Naşı siyasətçilər, populistlər, bizim bölgemizdən xəbəri olmayan, ancaq erməni lobbisinin sifarişini yerinə yetirən, ya da ona çalışan bəzi dırnaqarası siyasətçilər bizə hansısa irad tuta bilərlər. Bu iradların əsası varmı? Yoxdur. Mənim sözümlə sübut edən bizim bax, bir neçə cildlik işlərimizdir. Getsinlər baxsınlar, ermənilər müsəlman abidələrini nə günə qoyublar?! Niyə 30 il ərzində bu məsələ ilə bağlı UNESCO məsələ qaldırmayıb? Biz dəfələrlə müraciət etmişik, dəfələrlə. Bu müraciətlər məktublar formasında sənədləşdirilib. İki il əvvəl UNESCO-nun yeni rəhbərliyinə də belə təklif verildi ki, missiya göndərin. İşğal edilmiş torpaqlara missiya gəlsin, baxsın ki, nə günə qoyublar bizim tarixi abidələrimizi? Nə oldu UNESCO-nun rəhbərliyinin cavabı? Dedilər ki, biz məsələni siyasiləşdirmək istəmirik. Yaxşı, iki il bundan əvvəl məsələni siz siyasiləşdirmək istəmərdiniz, bəs indi niyə siyasiləşdirmək istəyirsiniz? Cavab versinlər, çox sadə bir cavab, məntiqli bir cavab. Cavab yoxdur. Zəngilanda mən onlara müraciət etdim. Dedim açın gözünüzü baxın nə günə salıblar ermənilər bizim məscidimizi. Bir reaksiya gəldimi oradan? Yox! Budur ermənilərin dağıtdığı. Yaxşı biz nəyi dağıtmışıq? Biz nə etmişik? Ancaq təmir etmişik, qorumuşuq. Ona görə, bilirsiniz, biz belə əsassız yanaşmanı, sadəcə olaraq, diqqətsiz qoya bilmərik.

Biz UNESCO ilə bundan sonra da əməkdaşlıq etməyə hazırıq. Ancaq bir şərtlə ki, UNESCO öz beynəlxalq statusunu saxlasın.

UNESCO hər hansı bir ölkənin filialı deyil. Əgər bu yanaşma bizim münasibətlərimizdə üstünlük təşkil edərsə, əməkdaşlıq olacaq. Əgər yox, olmayacaqsız, bu əməkdaşlığa yenidən baxmaq olar. Hər halda bizim niyyətimiz təmizdir. İki standartlardan, islamofobiyadan, ayrı-seçkilikdən azad olan münasibətlər olmalıdır.

Onu da bildirməliyəm ki, bizim dövlətimizlə yanvar ayında ICESCO-nun missiyası Azərbaycana gələcək və burada görüşlər olacaq. Mən hesab edirəm ki, onlar azad edilmiş torpaqlara da getməlidirlər. Ondan

ra dövlət tərəfindən verilən dəstək, gənc nəslin yetişdirilməsi, tarixi abidələrimizin qorunması, nazirliyin ənənəvi funksiyalarının davam etdirilməsi və indi əlbəttə ki, azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlər Mədəniyyət Nazirliyinin əsas vəzifələrindən biri olmalıdır. Əminəm ki, siz bu vəzifənin öhdəsindən gələcəksiniz. Sizə uğurlar arzulayıram. Əminəm ki, bu yüksək etimadı siz öz işinizlə doğruldacaqsınız.

xxx

Anar Kərimov: Çox sağ olun, möhtərəm cənab Prezident. İcazənilə, ilk növbədə, Si-

həm Azərbaycan xalqı, həm də mədəniyyət ictimaiyyətimiz üçün qürur mənbəyi oldu. Məhz belə bir tarixi zamanda mənə bu yüksək etimadı göstərməyiniz mənim üçün böyük bir şərəf və eyni zamanda, böyük bir məsuliyyətdir, möhtərəm cənab Prezident. Dediğiniz kimi, mən mədəniyyətimizi canlandırmaq və eyni zamanda, Qarabağımıza qaytarmaq üçün var gücümle çalışacağam.

Sizin və ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanımın mədəniyyətimizin inkişafına göstərdiyiniz qayğı və diqqət hər birimiz üçün örnəkdir. Bu, bizim gələcək fəaliyyətimizdə də iş prinsipimiz olacaq.

Qürur hissi ilə deyirəm ki, UNESCO-da çalışdığım illərdə də Sizin mədəniyyətimizin inkişafına dəstəyinizə şahidi olmuşam. Mədəniyyət nazirinin müavini vəzifəsinə təyin olunduğunuzdan sonra Sizin ilk tapşırıqlarınıza uyğun olaraq mədəniyyət sektorunda islahatların aparılması məqsədilə genişmiqyaslı və sistemli bir prosesə başlamışıq. Bu islahat prosesinin əsas dörd istiqamətini Sizin diqqətinizə çatdırmaq istərdim. Birincisi, şəffaf və səmərəli idarəçiliyin qurulması, insan resurslarının gücləndirilməsi, Mədəniyyət Nazirliyi olaraq məzmunun zənginləşdirilməsi və iqtisadi modellərin tətbiq edilməsi. Sizin bu gün də mədəniyyətimizlə bağlı söylədiyiniz dəyərli fikirlərinizi və göstərdiyiniz istiqamətləri rəhbər tutaraq islahat prosesində onların hamısını tətbiq edəcəyik.

Beynəlxalq səviyyədə əməkdaşlığa gəldikdə, təbii ki, Sizin rəhbərliyinizlə biz ümdə məqsədimiz olan ərazi bütövlüyümüzün qorunub saxlanması, suverenliyimizə hörmət edilməsi, bu məsələlərə ədalətli və qərəzsiz yanaşılması beynəlxalq təşkilatlardan tələb olunacaq.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizi bir daha əmin edirəm ki, verdiyiniz tapşırıqları və üzərimə düşən məsuliyyəti dərk edərək onları şərəf və vicdanla yerinə yetirəcəyəm. Etimadınıza görə bir daha təşəkkür edirəm. Çox sağ olun.

“**Heç bir beynəlxalq təşkilat Ermənistanı qınamır. Biz erməni kilsəsini qoruyuruq. Bizim erməni xalqı ilə heç bir problemimiz yoxdur və Azərbaycanda yaşayan ermənilər bizim vətəndaşlarımızdır**”

sonra ekspertlər qrupu gəlməlidir. Müsəlman abidələrinin ermənilər tərəfindən dağıdılması ilə bağlı onlar missiya heyata keçirməlidirlər və öz hesablarında bunu əks etdirməlidirlər. Əlbəttə, bütün təhlükəsizlik tədbirlərini nəzərə almaq şərti ilə maksimum imkan yaradaq. Çünki o bölgələrdə hələ ki, minalar kifayət qədər çoxdur və təhlükəsizlik tədbirləri mütləq təmin edilməlidir.

Beləliklə, mədəni irsimizin qorunması, saxlanması, Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliği, gənc nəslin Azərbaycan mədəniyyətindən, mədəni irsindən xəbərdar olması və gənclərimizin milli ruhda tərbiyəsi işində Mədəniyyət Nazirliyinin rolunun yenidən formalaşdırılmasıdır. İstedadlı mədəniyyət xadimlərinin mükafatlandırılması və onla-

zi, müzəffər ordumuzun Ali Baş Komandanı olaraq bu tarixi Qələbə münasibətilə mədəniyyət ictimaiyyəti adından bir daha təbrik edim.

Məhz Sizin qətiyyətli mövqeyiniz və siyasi iradənin nəticəsində Azərbaycan nəinki öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, eyni zamanda, Azərbaycan öz milli qürurunu və öz inamını bərpa etdi. Bu Qələbə nəticəsində Sizin elan etdiyiniz Qarabağımıza “Böyük qayıdış” proqramında mədəniyyətimizə, Mədəniyyət Nazirliyinə verdiyiniz bu xüsusi önəmə görə Sizə çox təşəkkürümü bildirmək istərdim.

Milli musiqimizin, mədəniyyətimizin beşiyi olan Şuşanın azad edildiyi gün Sizin söylədiyiniz “Şuşa sən azadsan!” sözləriniz

Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq genişlənir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədr müavini ilə görüşüb

Yanvarın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə ölkəmizdə səfərdə olan Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədr müavini, Rusiya-Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın həmsədri Aleksey Overçuk arasında görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədr müavini, Rusiya-Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın həmsədri Aleksey Overçuk Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Rusiya dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Rusiya arasında strateji tərəfdaşlığa əsaslanan dostluq münasibətlərinin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişaf etdiyi qeyd olunub. Bildirilib ki, 2020-ci ildə koronavirus pandemiyasına baxmayaraq, iqtisadi sahədə əlaqələr inkişaf edib. Bu baxımdan keçən ilin sonlarında Hökumətlərarası Komissiyanın Azərbaycan tərəfindən həmsədri Şahin Mustafayevin Rusiyaya, Komissiyanın Rusiya tərəfindən həmsədri Aleksey Overçukun isə hazırda ölkəmizə səfər etməsi bu əməkdaşlığın yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirilib.

Görüşdə 2021-ci ildə Azərbaycan ilə Rusiya arasında iqtisadi, enerji, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı sahələrində əməkdaşlıq istiqamətləri müzakirə edilib, əlaqələrimizin bundan sonra da genişləncəyine əminlik ifadə olunub.

“Büdcə əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsini özündə əks etdirir”

“Azərbaycan 2021-ci ilə tamamilə yeni reallıqlar və mühüm əhəmiyyət daşıyan nailiyyətlərlə daxil olur. Bu baxımdan, cari ilin dövlət büdcəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa və quruculuq işlərinə xüsusi əhəmiyyət verilməsi təqdirləyicidir”.

SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputatı Sevinc Hüseynova deyib. Sevinc Hüseynova bildirib ki, 2021-ci ilin büdcə zərfi müstəqil Azərbaycanımızın tarixində ilk Qələbə büdcəsi olaraq Avro-Asiya məkanında ən uzunmüddətli münaqişənin və Vətən müharibəsinin zərflə başa çatması ilə yaranmış reallıqlardan irəli gələn çağırışlara tam cavab verir. Millət vəkili sözünə görə, sənəddə xərclərin ən ümdə prioritet istiqaməti kimi işğaldan azad olunan ərazilərimizdə genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işlərinin görülməsi müəyyən edilib. Bu səbəblə 2.2 milyard manatlıq məqsədlə vəsait və ordumuzun maddi-texniki təminatını dəstəklə-

yən tədbirlərə əvvəlki ilə müqayisədə 25 % artım müəyyən edilmişdir, eyni zamanda, sənəddə pandemiyanın ölkəmizdə də yaratdığı çağırışlar və mübarizə tədbirlərinin davamlı olaraq dəstəklənməsi, peyvəndlərin alınması nəzərdə tutulur. Deputat qeyd edib ki, büdcə yaranmış ənənəyə sadıq olaraq həm də sosial yönümlüdür. Belə ki, sosial müdafiə və sosial təminat xərcləri də 14.1% artıb. 2021-ci il üçün dövlət büdcəsinin sosialyönümlü xərcləri 11,1 milyard manat məbləğində proqnozlaşdırılır. Bu, 2020-ci ilə müqayisədə 563,8 milyon manat çoxdur. Elm xərclərinə 183,3 milyon manat, təhsil xərclərinə 3 milyard 278 milyon manat vəsait ayrılması nəzərdə tutulub.

Təhsilə ayrılan xərclər 2020-ci ilə nisbətən 242,9 milyon manat və ya 8 faiz çoxdur. Səhiyyə xərcləri üçün 1 milyard 409 milyon manat vəsait ayrılacaq. “Əhalinin həssas qrupundan olan şəxslərin maddi təminatının yaxşılaşdırılmasına yönəlməli tədbirlər, investisiya layihələri və yenilik olaraq təhsil, ekologiya, kənd təsərrüfatı sahəsində pilot layihələrin keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu ilin büdcəsində əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, xüsusilə şəhid ailələri, müharibə əlillərinin sosial təminatının yaxşılaşdırılması məqsədlə kifayət qədər tədbirlər həyata keçiriləcək və bu məqsədlə büdcədən vəsait ayrılıb. Bununla da, bir daha Azərbaycan sosial dövlət olduğunu təsdiqləyir. Eyni zamanda, 2021-ci ildə əmək pensiyalarının maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsaitin artması nəzərdə tutulur. Cari ildə yaşa görə pensiyaların ümumi məbləği 370 manat, əlilliyə görə isə 337 manat olaraq planlaşdırılır. Ölkəmiz həm minimum, həm də orta aylıq pensiya üzrə MDB ölkələri arasında liderliyini qoruyur”, -deyə S.Hüseynova vurğulayıb.

“Dövlət əhalinin sosial müdafiəsi tədbirlərini də gücləndirir”

“Tarif Şurasının qərarına əsasən bu gündən Aİ-92 benzinin qiyməti 10 qəpik, dizel yanacağıın qiyməti 20 qəpik artırılıb. Təbii ki, yanacağın qiymətinin artırılması cəmiyyət tərəfindən müxtəlif fikirlərlə qarşılanır. Bu, başa düşüləndir. Çünki, avtomobil istifadəçiləri yanacağın hər litrinə görə əlavə vəsait ödəyəcəklər.

rini də gücləndirir. Həm də qeyd etməliyəm ki, 2020-ci ildə bu kateqoriyaya aid insanların müavinətlərinin artırılmasına dair addımlar atılıb. Məsələn, şəhid ailələrinə verilən aylıq müavinət 300 manatdan 500 manata, Milli Qhrəmanlara verilən Prezident təqaüdü 1500 manatdan 1800 manata çatdırılıb. Əlillik dərəcəsinə görə verilən müavinətlər 40% artırılıb və bu istiqamətdə görülən işlərin siyahısını daha da genişləndirmək olar. Yanacağın qiymətinin artımı düşünürəm ki, ailələrə çox təsir etməyəcək. Amma bu artımdan dövlət büdcəsinə gələcək gəlirlər isə yenidən əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edəcəkdir”.

A.Badamov vurğulayıb ki, yanacağın qiyməti artanda biz region və dünyadakı vəziyyəti ilə ölkəmizi müqayisə edirik: “Düşünürəm bu daxili bazarı qorumaq baxımından düzgün yanaşmadır. 2020-ci ildə dünya bazarlarında benzinin qiyməti 14% artıb. Azərbaycanda isə benzinin qiymətində axırıncı artım 2017-ci ildə, dizel yanacağında 2013-cü ildə olub. Qonşu ölkələrdə isə benzinin və dizel yanacağının qiymətində 2020-cil ildə də müəyyən qədər artaraq baha olması bu məhsulların qeyri-qanuni yollarla ölkəmizdən çıxarılmasını artırır. Bu da müəyyən vaxtdan sonra daxili bazarda qiymətin yaranmasına gətirib çıxarır. Bu baxımdan Tarif Şurasının qərarı başa düşüləndir”.

Aysel Məmmədova

Ermənistanın təcavüzü nəticəsində ziyan çəkmiş vətəndaşlara maddi yardım göstərilir

Sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikası ərazisində təcavüzü nəticəsində mülki əhaliyə, dövlət əmlakına, o cümlədən infrastruktur obyektlərinə, habelə sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə dəymiş ziyanın aradan qaldırılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 06 noyabr 2020-ci il və 14 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamlarının icrası prosesi yeni mərhələyə daxil olub.

Nazirlər Kabinetindən SİA-ya verilən məlumata görə, artıq Prezidentin ziyan dəymiş vətəndaşlara ilkin maddi yardım verilməsi haqda 14 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamının icrasına başlanılıb.

MƏTLƏB

Metlebsalahov@mail.ru

Putin

Qarabağda Çar planını işə salır...

Azərbaycan üçün geridə qoyduğumuz 2020-ci il, bir tarixə sığmayacaq qədər dəyərli bir dövrdür. 2020-ci il bütün dünya üçün elə dəhşətli başladı ki, italyandan tutmuş iranlıya, fransızdan, ispanadan, amerikalıdan tutmuş uzaq afrikalıya qədər hər kəs dünyanın sonunun gəldiyi barədə danışdı. Gerçəkdən, dünya evə həbs olunacaq bir şok, uzaq Çində istehsal olunub dünyaya “hədiyyə” edilən, planeti dəhşətli xofa salan bakteriooloji “epidemiya”nın əsirinə çevrilmişdi. Mənim Azərbaycanım nələr yaşamadı bu bir ildə. Evində həbs həyatı yaşayan, pandemiya xofundan başını itirən, psixologiyası və əsəbləri dar ağacına çəkilən cəmiyyətim....

Amma bizim üçün 2020-ci il, həm də hər bir azərbaycanlının Qarabağ sevdasının gerçək həyatda real olduğu tarixə çevrildi. Hər bir azərbaycanlı üçün Qarabağa dönməkdən böyük nə xəyal ola bilər ki?. O xəyalla 30 ilə yaxın hər gecə Allaha dua edən milyonlarla azərbaycanlı məhz elə bu pandemiyanın qılınc kimi kəsdiyi bir zamanda öz xəyalını gerçəyə çevirdi. Şuşa uğrunda döyüşdə erməni qatilləri ilə əlbayaxa, bıçaqla savaşa-raq qələbə qazanan Azərbaycan əsgəri, sözün əsl mənasında tarix yazdı.

Çünki bu 30 ildə dünya güclərinin öz maraqları üçün daima Qafqazda siyasi fahişə rolunda oynadıqları Ermənistanın, belə formada fiasko olacağını heç kəs xəyalına da gətirmirdi. Ermənilər, ümumiyyətlə bu cür ssenarini beyin hüceyrələrində acı rəya kimi də yaxına buraxmazdılar. Amma bu baş verdi.

Təsəvvür edin ki, bütün Ermənistan cəmiyyəti erməni mifinin belə rəzil və biyabırçı şəkildə sabun köpüyünə çevrilməsinin şokundan hələ də ayrılmayıb. Nikol Paşinyanı bir nömrəli düşmən edən ermənilər, indi onu istifadəyə yox, dar ağacına çəkmək üçün alışıb yanırırlar.

Amma bu axmaq kütlə Ermənistanın bu günə düşməsinə görə neçə on illiklərdir ki, ermənilərin başının altına BOMBA kimi fəlakət yastığı qoyan, bu xalqın sonunu gətirən erməni daşnak ideologiyasının, xaricdə oturub erməniləri ölümə və səfalət dolu bədbəxt həyata sürükləyən okeanın o tayındakı erməni diasporunun üzünə tüpürməyi ağılına da gətirmir. Sanki Ermənistanı dar ağacına Levon Ter Petrosyan, Robert Köçəryan, Serj Sarkisyan yox, cəmi iki ildir hakimiyyətdə olan bu yekəqulaq N.Paşinyan təkbaşına sürükləyibmiş...

30 ildən çoxdur ki, məğlubedilməz erməni mifi məhz 2020-ci ildə məhv olub getdi. Bütün ermənilər isə buna görə həm də Rusiyaya, xüsusilə Vladimir Putinə möhkəm nifrət edirlər. Niyə?, hə onları “satdıqı” üçün. Daha doğrusu ermənilər V.Putinin onları meydana tək buraxdığını, hər şeyin də onun “başının altından çıxdığını” idda edirlər. Amma əslində rusların Xankəndiyə daşdıqları yüzlərlə erməniyi gördəndən sonra bu sarsaq erməni cəmiyyəti gərək V.Putinin ayaqlarına sarılıb öpələr. Onları xilas edib yenidən Qarabağa qaytardığı üçün. V.Putin erməniləri satıb mı?, mənəcə qətiyyətlə. Gələcək elə əsas bu məsələnin üstünə.

Kreml sahibi oyun qaydalarını zərgər dəqiqliyi ilə seçib. Qızmar yay cırhacırında qəfil erməni hücumundan, dəyərli general Polad Həşimovun öldürülməsindən, N.Paşinyanın azərbaycanlıların milli hissələrini təhqir edən hərəkətlərindən hiddətlənən on minlərlə azərbaycanlının Bakı küçələrini lərzəyə gətirən hayqırtısını hər halda Kremldə V.Putin eşitməmiş olmazdı. Artıq bundan o yana yol yox idi. V.Putin bunu əla bilirdi. Ya bölgədə proseslər Moskvanın heç vaxt arzulamadığı xaos hal alacaqdı, ya da ən düzgün yol kimi erməni cəmiyyətinin tumanını başına keçirib hay-küy salmasına fikir vermədən torpaqların çoxunu sahiblərinə qaytarmaqla, Moskvanı yenidən işin içində tutmaq yolu seçiləcəkdə. V.Putin sözsüz ki, ikinci yolu seçməklə, həm də bölgəyə qərbdəkilərin əl uzatmasına imkan vermədi. Ən əsas da atəşkəs prosesinin Moskvanın nəzarətində reallaşdırılması ilə V.Putin bu bölgədə oyun qaydalarını məhz Moskvanın müəyyənləşdirdiyini elan etdi. Sanki zərgər dəqiqliyi ilə hesablanmış ssenari qurmuşdu balacaboy “rejissor”...

Sözsüz ki, Qarabağ məsələsində Kremlin, V. Putinin təsiri inkarsızdır. Çünki azca da olsa, siyasətdən və tarixdən anlayışı olan hər kəs əla bilir ki, Moskvanın dəstəyi və “hə”si olmadan nəyəsə nail olmaq mümkünsüzdür. Yalnız boşboğaz, ağıldan dayaz və real siyasətdən milyon kilometr uzaq olan “fikir sahibləri” V.Putini və Rusiyanı ikinci plana atmaqla yeni amerika “keşf edən” bilirlər...

Bəs V.Putin Qarabağdakı prosesin sonunu necə hesablayıb? Sual olduqca aktualdır, amma cavabsızdır. Bəlkə də bu sual on illər boyu elə beləcə qaralıq qalacaq. Çünki Rusiyanın Qarabağla bağlı yeni planı, yaqın uzun on illiklərə hesablanıb. Amma görünən odur ki, artıq Rusiya sülhməramlıları Xankəndində özlərini öz evlərindəki kimi hiss edirlər. Moskva-dan vaqon-vaqon təmir-tikinti ləvazimatları Xankəndinə daşınır, ermənilər üçün evlər tikilir, rusiyalı mütəxəssislər erməni məktəblərində təlim keçir, xəstəxanalarda işlər görürlər. Nə baş verir əziz Vladimir Vladimiroviç?. Bu sülhməramlıların missiyasına daxil deyil axı. Axı bura Krasnodar, Vladivostok deyil, bura Qarabağdır. Beynəlxalq hüquqda Azərbaycanın tərkib hissəsi olan bir vilayətdir. Yoxsa V.Putinin dediyi kimi, Rusiya Qarabağı SSRİ vaxtındakı vəziyyəti qaytarır?. Nəinki Xankəndində, eləcə də ətraf yaşayış yerlərində ermənilərin də məskunlaşması və səs sahibi olması planı. Belədirsə, demək əsl 1988-ci ilə qədərki vəziyyət geri qaytarılır. Ordan 1988-ci ilin fevralına isə, bir addımlıq zaman məsafəsi qalır...

Yenə də Çar Rusiyasının neçə yüz əvvəlki siyasəti Qarabağda dirçəlməyə başlayıb. Qarabağ Rusiyanın nəzarətində qalır, proseslər sürünür, ermənilər yenə bura evlərindəki kimi yaşayır, amma hər şey Rusiyanın nəzarəti altında qalır. Bundan əvvəl olduğu kimi. Çünki vaxtı gələndə onlardan yenə azərbaycanlılara qarşı qanlı genosidlər üçün istifadə ediləcək. Bax, Çar ölüb, amma yenə Qarabağda yaşayır...

Yanacaq niyə bahalaşdı? - İqtisadi və sosial əsaslandırma

Bir çox ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da bəzi yanacaq növlərinin qiymətinin artırılması ictimaiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb. Lakin bəzi məsələləri nəzərdən keçirdikdə bahalaşmanın səbəbi aydın olur.

Beynəlxalq Enerji Agentliyinin məlumatına görə, 2019-cu ildə dünyada benzinin orta qiyməti bir litrə görə 0,91 dollar olduğu halda, 2020-ci il dekabrın sonunda artıq 1,04 dollar (1,77 manat) təşkil edib ki, bu da il ərzində 14% artım deməkdir. Müxtəlif ölkələrdə qiymətlər fərqli olsa da, orta qiymət 1 dollar civarındadır. Belə ki, Aİ-92 markalı benzin və dizel yanacağının MBD ölkələrində qiyməti 1 manat civarında, Avropa ölkələrində 2 manat civarında dəyişir. Bir çox ölkələrdə ötən ilin sonunda qiymət bahalaşmışdır.

Rusiyada bir neçə gün əvvəl Aİ-95 markalı benzinin qiyməti 7% artıb.

Ukraynada ötən ilin sonlarında yanacağın qiyməti 4% bahalaşmışdır.

Türkiyədə benzin qiyməti 332 faiz artırılaraq yarım il əvvəlki 5,5 lirədən 7,2 lirəyə (1,66 manat) qaldırılıb.

Gürcüstanda da benzin 10 faiz artıb və hazırda 1,25 manat təşkil edir.

Noyabr-dekabr aylarında Avropada dizel yanacağının qiyməti 30%-ə yaxın artıb. Almaniyaya vətəndaşları yeni ildən həm benzin, həm dizelin litrinə görə 11 sent artıq xərcləməli olacaqlar. Proqnoza görə, bu ölkədə yanacağın qiymətində artım 2021-ci ildə də davam edəcək.

Hazırda bəzi ölkələrdə yanacağın perəkəndə satış qiyməti

1 litr Aİ-92 markalı benzinin qiyməti;

Rusiyada 1,0 manat;

Ukraynada 1,72 manat;

Belarusda 1,14 manat;

Gürcüstanda 1,12 manat.

1 litr üçün dizel yanacağının qiyməti;

Türkiyədə 1,44 manat;

Rusiyada 1,12 manat;

Ukraynada 1,72 manat;

Belarusda 1,21 manat;

Ermenistanda 1,19 manat;

Gürcüstanda 1,15 manat.

Tarif dəyişikliyinə sonra da Aİ-92 markalı avtomobil benzininin Azərbaycanda perəkəndə satış qiyməti Avropa ölkələri və əksər MDB ölkələri ilə müqayisədə aşağıdır.

Dizel yanacağı üzrə sonuncu qiymət tənzimlənməsi 2013-cü ildə, Aİ-92 markalı benzin üzrə isə 2017-ci ildə aparılıb. Həmin dövrlərdə respublika üzrə orta aylıq əmək haqqı uyğun olaraq 425,1 manat və 528,5 manat təşkil edib.

2013-2020-ci illərdə ölkədə orta aylıq əmək haqqı 66%, pensiyalar 73% artıb. Ötən ilin 10 ayında (yanvar-oktyabr) orta aylıq əmək haqqı 704,5 manat təşkil edib. Göründüyü kimi, əhalinin gəlirlərində artım yanacağın qiymətindəki artımı ortalama 70 faiz üstələyir.

Bahalaşmanın iqtisadi əsaslandırması nələrdir?

Hökumətdə yanacağın bahalaşmasını əsaslandırmaq üçün bir sıra səbəblər göstərilir. Belə ki, Aİ-92 markalı avtomobil benzinini üzrə qiymət tənzimlənməsi ictimai nəqliyyatdan istifadəni və yanacaq

ğa çənaət edən avtomobillərə keçidi stimullaşdıracaq.

Qiymət tənzimlənməsi nəticəsində dövlət büdcəsinə əlavə daxilolmalar proqnozlaşdırılır ki, yaranan əlavə vəsait ölkədə həyata keçirilən sistemli və davamlı xarakter daşıyan sosial siyasətə uyğun olaraq, sosialyönümlü tədbirlərə yönəldiləcəkdir.

Tarif dəyişikliyi nəticəsində yaranan əlavə vəsaitdən büdcədən maliyyələşən sahələrin xərclərinin balanslaşdırılmasına da sərf oluna bilər.

Tarif artımı çox deyil və vətəndaşların ailə büdcəsinə ciddi bir təsir etməyəcək.

Dizel yanacağının qiymət artımının sərnişindəşımaya ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinə təsirinin neytrallaşdırılması üçün onlara kompensasiya ödəniləcəkdir. Kompensasiyanın verilməsi mexanizmi yanvar ayının sonunadək açıqlanacaqdır. Bu, əhalinin, xüsusilə sosial həssas qrupun mənafeyinə xidmət edən, vətəndaşların gündəlik həyatda daha çox istifadə etdiyi ictimai nəqliyyatda tarif dəyişikliyi aparılmaması üçün atılan mühüm addımdır.

Dizel yanacağının qiymət artımının kənd təsərrüfatı sahəsinə təsiri nəzərə alınaraq hökumət tərəfindən ayrılan subsidiyaların məbləğinə yenidən baxılacaqdır.

Qiymət dəyişikliklərinin digər sahələrə təsirinin minimallaşdırılması üçün müvafiq tədbirlər görülməkdədir.

Alternativ yanacaqdan istifadənin genişləndirilməsi üçün dövlət-özəl tərəfdaşlığı müstəvisində imkanlar yaradılacaq.

Tarif tənzimlənməsindən sui-istifadəyə, əsassız qiymət artımına yol verilməməsi üçün nəzarət tədbirləri həyata keçiriləcəkdir.

Bahalaşmanın təsir edəcəyi kateqoriyanın sosial müdafiəsi

2019-cu ildən başlayaraq Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü

ilə iki inqilabi sosial paket həyata keçirilib. Pandemiya dövründə əhaliyə və biznesə dəstək paketləri reallaşdırılıb. Bu sosial paketlərə əsasən, 2019-cu ilin aprel və oktyabr aylarında ölkədə maaşlar, təqaüdlər, müavinətlər və digər ödənişlər kəskin artırılıb. Minimum əmək haqqı 2 dəfə artırılaraq 250 manata çatdırılıb, dövlət sektorunda əməkhaqları 20%-100% arasında yüksəldilib. Ölkəmizdə minimum aylıq pensiya 72,4% artırılaraq 200 manata çatdırılıb. Azərbaycan minimum pensiyasının alıcılıq qabiliyyəti indeksinə görə MDB ölkələri üzrə 1-ci yerə, minimum əməkhaqqının alıcılıq qabiliyyəti indeksi üzrə 2-ci yerə yüksəlib.

2019-cu ilin ardıcıl 2 sosial paketi çərçivəsində sosial müavinət və təqaüdlər orta hesabla 100 faiz artırılıb. Yeni təqaüd növləri- sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara və 1-ci dərəcə əlilliyi olan şəxslərə qulluq edənlər, müharibə veteranları üçün Prezidentin aylıq təqaüdləri təsis edilib. Həmçinin, məcburi köçkünlərin müavinətləri, tələbələr üçün Prezidentin aylıq təqaüdləri artırılıb. 800 min insanın problemlə kredit narahatlığına son qoyulub və s.

2019-cu ildəki iki sosial paketin əhatə dairəsi ümumilikdə 4,2 mln. nəfər təşkil edib (əhalinin 42 faizi).

Prezident İlham Əliyevin rəh-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

berliyi ilə ölkədə koronavirus (COVID-19) pandemiyasına qarşı genişmiqyaslı tədbirlər görülməklə, məşğulluğa və sosial rifaha dəstək məqsədilə fəal siyasət həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən elan edilən yeni dəstək tədbirləri üçün 3,5 milyard manat ayrılıb. Pandemiya ilə əlaqədar sosial dəstək tədbirləri təqribən 5 milyona yaxın vətəndaşı əhatə edib.

190 manat birdəfəlik ödəmə proqramının əhatə dairəsi 3 dəfə artırılaraq 600 min şəxsi əhatə edib, aprel və may aylarında həmin şəxslərə ödəniş tam təmin edilib. Sərtləndirilmiş karantin rejimi tətbiq olunan regionlar üzrə il ərzində 450 milyon manat ödəmə sərf olunub. Bundan əlavə, 100 min ailəyə ərzaq payı verilib.

Məşğulluq və sosial rifaha dəstək məqsədilə 4 istiqamət üzrə 12 tədbir olmaqla, sosial dəstək tədbirləri əhalinin təqribən 5 milyon nəfərini əhatə edib. Özünüməşğulluq proqramının əhatə dairəsi genişləndirilib (12 min ailə, maliyyə yükü 70 mln. manat). Ödənişli ictimai iş yerlərinin sayı 90 minə çatdırılıb.

Ünvanlı dövlət sosial yardımını qaydaları sadələşdirilib və əhatə dairəsi genişləndirilib. Artım 14 min ailəni- 58 min ailə üzvünü əhatə edib, bu artım üçün ayrılan əlavə vəsait 8 mln. manat təşkil edib.

2020-ci ilin dekabrında təsdiq olunmuş yeni sosial dəstək paketinə əsasən, şəhid ailələrinə və 20 yanvar şəhidlərinin ailələrinə aylıq müavinətlər 300 manatdan 500 manatadək artırılıb ki, bu da 66.7% artım deməkdir. Həmçinin, "Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı" üçün aylıq Prezident təqaüdü 1500 manatdan 1800 manata qaldırılıb. "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adı verilmiş şəxslərə aylıq 2 min manat verilməkdədir. Əlillik dərəcəsinə görə verilən müavinətlər 40% artırılıb.

Yanacağın bahalaşmasından əldə olunan vəsait hara yönəldiləcək?

Göründüyü kimi, hökumət sosial yardıma daha çox vəsait ayırır. Yanacağın qiymətinin artması sosial təbəqələr üçün kompensasiya edilir. Yalnız imkanlı vətəndaşlar üçün artım təsir göstərəcək ki, onlar üçün də ayda 10-15 manat artıq xərcləməyin ciddi problem olmayacağı aydın məsələdir.

Buradan büdcəyə daxil olan əlavə vəsaitlər Qarabağın bərpası və yenidənqurulması işinə yarım edə bilər. Dövlətin maliyyə imkanları sonsuz deyil, onsuz da pandemiya ilə mübarizə və ağır müharibə dövlətimizə milyardlarla manata başa gəlib. Bununla eyni vaxtda Qarabağın bərpasına, köçkünlərin qaytarılmasına sərf olunacaq on milyardlarla manat xərc də bizi gözləyir. Bu vəziyyətdə imkanlı vətəndaşların ayda 10-15 manat artıq xərcə düşməsi onlar üçün problem yaratmaz. Aşağı təminatlı təbəqə isə dediyimiz kimi, dövlətin himayəsi altındadır və onların sosial yardımları, müavinətləri mütamadi olaraq artırılır.

Əlbəttə, yaxşı olardı ki, aztəminatlı təbəqənin istifadə etdiyi Aİ-92 benzinin və dizelin yox, yuxarı təminatlı vətəndaşların istifadə etdiyi Aİ-95 və Aİ-98 benzinlərinin qiyməti artırılardı. Düzdür, bunların istifadədə həcmi eyni deyil və arada xeyli fərq var, lakin hər halda azmaşlı vətəndaşların gündəlik istifadə etdiyi, həmçinin digər məhsulların və xidmətlərin qiymətinə təsir göstərməyəcək yanacaq növlərinin bahalaşması daha düzgün olardı.

Şübhə yoxdur ki, hökumət aztəminatlı əhalinin sosial müdafiə tədbirlərini davam etdirəcək və bu bahalaşmanın təsiri olmadığı sahələrdə də süni qiymət atımına imkan verməyəcək.

Altay

Vüqar Rəhimzadə: “Qiymət artımı vətəndaşların ailə büdcəsinə təsir etməyəcək”

“Hər bir ölkənin hertərəfli inkişafında iqtisadi amil əsasdır. Nəzərə alsaq ki, dövlətimizin həyata keçirdiyi siyasətin təməlinə vətəndaş amili dayanır, bu halda iqtisadi tərəqqinin rolu özünü daha qabarıq şəkildə büruzə verir. Çünki iqtisadi tərəqqi güclü sosial siyasətlə tamamlanır, vətəndaş məmnunluğunun yüksək olması qaçılmazdır.

V.Rəhimzadə diqqətli Tarif Şurasının qərarına yönəldərək bildirib ki, tarif dəyişikliyinə sonra da Aİ-92 markalı avtomobil benzininin Azərbaycanda pərakəndə satış qiyməti əksər MDB ölkələri ilə müqayisədə aşağıdır. Bir mühüm məqamı da nəzərə alaraq ki, son illər Azərbaycana avtomobil idxalı benzine və dizelə tələbatı yüksəldib: “Statistikaya diqqət yetirsək, ölkəmizdə dizel yanacağı üzrə sonuncu qiymət tənzimlənməsi 2013-cü ildə, Aİ-92 markalı benzin üzrə isə 2017-ci ildə aparılıb. 2013-2020-ci illərdə ölkədə orta aylıq əmək haqqı 66 faiz, pensiyalar 73 faiz artıb. Göründüyü kimi, əhalinin gəlirlərində əhəmiyyətli artım qeydə alınıb”.

V.Rəhimzadə vurğulayıb ki, Tarif Şurasının qərarında benzin və dizelin qiymətinin artırılmasının səbəbləri və gözlənilən nəticələr öz əksini tapıb: “Həmin məhsulların keyfiyyətinin yüksək avrostandartlara çatdırılması, ekoloji mühitin yaxşılaşdırılması, neft emalı sənayesində yenidənqurma və modernləşdirmə işlərinin davam etdirilməsi, 2022-ci ilin iyun ayınadək dizel yanacağı-nın, 2023-cü ilin iyun ayınadək isə Aİ-92 markalı avtomobil benzininin Avro-5 standartına tam uyğunlaşdırılması nəzərdə tutulur. Gözlənilən nəticələr sırasında bir mühüm məqamı xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, qiymət tənzimlənməsi nəticəsində dövlət büdcəsinə əlavə daxilolmalar proqnozlaşdırılır ki, yaranan əlavə vəsait ölkədə sistemli və davamlı xarakter daşıyan sosial siyasətə uyğun olaraq, sosialyönümlü tədbirlərə yönəldiləcək. Ümumilikdə, qiymət artımı vətəndaşların ailə büdcəsinə təsir etməyəcək. Dövlətimiz daim bu tədbirləri həyata keçirir”.

Təkcə son iki ildə həyata keçirilən sosial paketlərə diqqət yetirmək kifayətdir. 2019-cu ildən başlayaraq dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşdırılan iki sosial paket 4,2 milyon insanı ətəhət etdi. Görülən işlərin davamı olaraq 2020-ci ildə dünyada, o cümlədən ölkəmizdə pandemiya ilə ciddi mübarizə tədbirlərinə başlandıqı andan möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev heç bir sosial layihənin təxirə salınmayacağını bildirdi, dövlətimizin başçısının imzaladığı Sərəncam əsasında icra edilən Tədbirlər Planına uyğun olaraq əhaliyə və biznesə dəstək paketləri reallaşdırıldı və həmin proses bu gün də davam edir. Bir faktı da xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan minimum pensiyaların alıcılıq qabiliyyəti indeksinə görə MDB ölkələri üzrə birinci yərə, minimum əməkhaqqının alıcılıq qabiliyyəti indeksinə görə isə 2-ci yərə yüksəlib”. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyası Şurasının üzvü, “iki sahil” qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-ya açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, pandemiya ilə əlaqədar məşğulluq və sosial rifaha dəstək məqsədilə 4 istiqamət üzrə 12 tədbir olmaqla, sosial dəstək tədbirləri əhalinin təqribən 5 milyon nəfərini ətəhət edib. 190 manat birdəfəlik ödəmə proqramının ətəhət dairəsi 3 dəfə artırılaraq 600 min şəxsi ətəhət edib. Sərtləşdirilmiş karantin rejimi tətbiq olunan rayon və şəhərlər üzrə 3-cü, 4-cü, 5-ci və dekabr ayında ölkə üzrə 6-cı dəfə ödəniş edilib. Özüüməşğulluq proqramının ətəhət dairəsi genişləndirilib. Ünvanlı dövlət sosial yardımına çıxış qaydaları sadələşdirilib. Məqsəd insanların sağlamlığının qorunması ilə yanaşı, iqtisadi dayanıqlılığın təmin edilməsi fonunda sosial müdafiə tədbirlərini həyata keçirməklə əhalinin sosial rifah halını yaxşılaşdırmaqdır.

“Atılan hər bir addım Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə imkanların aydın mənzərəsini yaradır”, söyləyən baş redaktor diqqətli bu məqama da yönəldib ki, 2020-ci ilin əvvəlində pandemiya səbəbindən dünya bazarlarında neftin qiymətlərində azalma müşahidə olunsada, ilin sonuna yaxın bu tədbirlərin gücləndirilməsi fonunda müsbət irəliləyişin əldə edilməsi, əksər ölkələrdə məhdudiyətlərin nisbətən yumşaldılması enerji qiymətlərində artıma gətirib çıxarıb. Bu, benzin, dizel yanacağının və digər neft məhsullarının qiymətinə də təsir edir: “Müqayisəli təhlil aparsaq görərik ki, qaradaş Türkiyədə benzinin qiyməti 2020-ci ilin mart ayında bir litrə görə 5,5 lirəyə düşdüğü halda, hazırda 7,2 lirə civarındadır, yeni 32 faiz artım var. Gürcüstanda martda 2,2 ləriyə olan benzin ötən ay artıq 2,4 ləriyə təşkil edib. Ukraynada ötən ilin noyabr-dekabr aylarında yanacağın qiyməti 4 faiz bahalaşmış. Rusiyada Yeni il qabağı Aİ-95 benzininin qiyməti 7 faiz artıb. Ötən ilin sonundan etibarən bu tendensiya artıq Avropada da özünü göstərməyə başlayıb. Belə ki, noyabr-dekabr aylarında Avropada dizel yanacağının qiymətində 29 faiz artım qeydə alı-

Arzu Nağıyev: “Ermənistanın silahlandırılması sırf siyasi addımdır”

“Ermənistan həqiqətən də Azərbaycana qarşı revanş etmək istəyir, əvvəlcə öz iqtisadiyyatını düzəltsin. Məlum məsələdir ki, 500 milyon dollardan 1,5 milyard dollara qədər olan rəqəm həddən artıq böyük rəqəmdir. Bu, demək olar ki, Ermənistan büdcəsinin çox böyük hissəsini təşkil edir. Bu qədər böyük vəsaitlə Ermənistanın məhz silah alması inandırıcı görünür”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü, politoloq Arzu Nağıyev deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, bu Rusiyaya daha da yaxınlaşmaq və eyni zamanda Rusiya ilə münasibətləri yenidən düzəltmək üçün atılan bir siyasi addımdır: “Rusiya Müdafiə Nazirliyi Ermənistanın bir neçə ədəd modernləşdirilmiş Mi-171 helikopteri alması ilə bağlı məlumatı təsdiq etsə belə, 44 günlük müharibə göstərdi ki, yüksək texnologiyalarla təchiz olunmuş Azərbaycan Ordusu qarşısında erməni tərəfi özünü doğrulda bilməyib. Məhz buna görə də, bu addım sırf siyasi bir addımdır”.

A.Nağıyev vurğulayıb ki, həmçinin bu məsələ Paşinyanın öz vətəndaşlarına və daxili auditoriyaya hesablanmış siyasi gedişdir: “Ona görə də bu məsələnin hərbi tərəfindən çox siyasi tərəfi gözə çarpır. Maddi vəsait də təbii ki, kredit yolu ilə olacağı üçün daimi Ermənistan Rusiyadan asılı vəziyyətdə qalacaq. Eyni zamanda KTMT-nin üzvü kimi həm Rusiya, həm Ermənistan öz hərbi blokunda təmsil olunan dövlətlərin yanında olduqlarını göstərməyə çalışırlar. Rusiya bu addımlarla da son vaxtlar qarşı tərəf meyillənmək istəyən Ermənistanı Qərbin cəngindən xilas etmək istəyir”.

rəkən insanların sosial rifahını, büdcəsinin ön planda saxlayır. Region və dünya dövlətləri ilə müqayisə fonunda Azərbaycanda sözügedən yanacaq məhsullarının qiymətinin xeyli aşağı olması da bunu təsdiq edir”.

“Aİ-92 markalı benzinin və dizel yanacağının qiymətindəki cüzi artıma baxıb iqtisadi proqnozlar vermək, ələxüsus bu proqnozlarla məlum qiymət artımını az qala qlobal iqtisadi böhran kimi təqdim etmək düzgün deyil. Birincisi, Beynəlxalq Enerji Agentliyinin məlumatına görə, 2019-cu ildə dünyada benzinin orta qiyməti bir litrə görə 0,91 dollar olduğu halda, 2020-ci il dekabrın sonunda artıq 1,04 dollar (1,77 manat) təşkil edib ki, bu da il ərzində 14% artım deməkdir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında YAP Gənclər Birliyinin üzvü Əli Babazadə deyib.

O, bildirib ki, dizelin son qiymət artımı Azərbaycanda 2013-cü ildə olub: “Aİ-92 markalı benzində isə 2017-ci ildə. İqtisadi təhlil ya proqnoz üçün bu növ məsələlərə praktiki nöqtəyi-nəzərindən sistemli yanaşma əsas şərtidir. Elə isə 2013-2020-ci illər ərzində orta aylıq əmək haqqının və pensiyaların artım tendensiyalarını görmək mümkündürmü? Məlumat üçün deyim ki, orta aylıq əmək haqqı bu illər ərzində 66% , pensiyalar isə 73% artıb. Ən gülməlisi isə, Aİ-92 markalı benzinin qiymət artımına baxıb istehlak bazarında ciddi qiymət artımı olacağı haqqında proqnoz verməkdir. Həmiyə məlumdur ki, Aİ-92 əsasən şəxsi mi-nik avtomobilləri üçün istifadə olunur. Səhv etmirəmsə, bu tip maşınlarda benzin çəninin ota tutumu hardasa 50 litr olmalıdır. Yəni, vətəndaş çəni tam doldurmaq üçün əlavə 5 manat çox ödəyəcək”.

Ə.Babazadə vurğulayıb ki, dizelin qiymət artımını əsas gətirib buna görə ictimai nəqliyyatın qiymət artımını, və kənd təsərrüfatı texnikasının bu yanacaq ilə işlədiyinə görə kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymət artımını deyənələr də cəmiyyətdə çəşqınlıq yaratmağa çalışırlar: “Çünki hər iki sahə ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinə kompensasiya ödənilməsi və subsidiyaların artırılması nəzərdə tutulur. Bunun da həyata keçməsi mexanizmi yanvar ayının sonuna qədər açıqlanacaq. Ümumilikdə qiymət artımı vətəndaşın ailə büdcəsinə ciddi təsir etməyəcək. Bundan istifadə edib suni qiymət artımı və s. neqativ halların qarşısının alınması üçün xüsusi dövlət nəzarəti təşkil olunacaq”.

Aysel Məmmədova

Vüqar Bayramov: “Tarif dəyişikliyinə sonra sahibkarlara dəstək paketinin genişləndirilməsi gözlənilir”

Xəbər verildiyi kimi, yanvarın 4-də Tarif (qiymət) Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda aidiyyəti qurumların müraciətlərinə baxılıb və müvafiq qərarlar qəbul edilib.

İclasda Aİ-92 markalı avtomobil benzininin pərakəndə satış qiyməti 1 litr üçün 1 manat, dizel yanacağının pərakəndə satış qiyməti isə 1 litr üçün 80 qəpik müəyyən edilib. Dizel yanacağından istifadənin ekoloji zərərini nəzərə alaraq, daha çox benzin istehlakına keçilməsi məqsədilə qiymət fərqi azaldılıb. Məlumat üçün bildirik ki, tarif dəyişikliyinə sonra da Aİ-92 markalı avtomobil benzininin pərakəndə satış qiyməti əksər MDB ölkələri ilə müqayisədə aşağıdır. Belə ki, hazırda Aİ-92 markalı avtomobil benzininin pərakəndə satış qiyməti 1 litr üçün Rusiyada orta hesabla 1,0 manat, Ukraynada 1,72 manat, Belarusda 1,14 manat, Gürcüstanda 1,12 manat təşkil edir. Dizel yanacağının qiyməti isə 1 litr üçün Türkiyədə 1,44 manat, Rusiyada 1,12 manat, Ukraynada 1,72 manat, Belarusda 1,21 manat, Ermənistanda 1,19 manat, Gürcüstanda 1,15 manat səviyyəsindədir.

Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov mövzu ilə bağlı “iki sahil”ə açıqlamasında qeyd etdi ki, dizel yanacağının qiyməti xüsusən də iki sektorda xərclərə birbaşa təsir göstərir: “Bunlardan birincisi kənd təsərrüfatıdır. Nəzərə alsaq ki, kənd təsərrüfatında istifadə olunan texnikaların əhəmiyyətli hissəsi dizel yanacağından istifadə edir. Digər sektor isə nəqliyyat, o cümlədən ictimai nəqliyyatdır. Bu baxımdan dizel yanacağının qiymətindəki artımdan sonra hər iki sektor üzrə dəstək paketinin genişləndirilməsi gözlənilir. Belə ki, il yeni başladığı üçün kənd təsərrüfatında subsidiyaların məbləğinin yenidən hesablanması və artırılması mümkündür. Bu baxımdan təbii ki, biz də təklif edirik ki, aqrar sektorda 2021-ci il üçün subsidiyaların məbləği hesablanan zaman dizel yanacağındakı qiymət artımı nəzərə alınsın və həmin qiymət artımından yaranan fərq nəzərə alınmaqla subsidiya məbləği hesablanınsın. Bu zaman artıq dizel yanacağının qiymət artımının kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətinə təsirlərini minimumlaşdırmaq mümkün olacaq”.

V.Bayramov bildirdi ki, subsidiya məbləğinin artırılması nəticə etibarilə imkan verəcək ki, aqrar sektorda istehsal olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərindəki potensial artımın qarşısı alınsın və qiymətlərdəki stabilliyi qoruyub saxlamaq mümkün olsun: “Tarif Şurasının qərarında da qeyd olunduğu kimi, hökumət ictimai nəqliyyatda sənişindəşimə ilə məşğul olan sahibkarlar üçün dəstək mexanizmi hazırlayır. Təbii ki, dəstək mexanizmində də, xüsusən dizel yanacağının qiymət artımından yaranan fərqin nəzərə alınması və buna uyğun olaraq ictimai nəqliyyatda sənişindəşimə ilə məşğul olan şirkətlərə xüsusi dəstəyin nümayiş etdiriləcəyi gözlənilir. Bu da təbii ki, vacibdir və ictimai nəqliyyatda fəaliyyət göstərən sahibkarların xərclərinin optimallaşdırılması baxımından əhəmiyyətlidir. Yeni, bu baxımdan da nəzərə alsaq ki, artıq rəsmi olaraq da açıqlamalar yayıldı ki, ictimai nəqliyyatda qiymət artımları gözlənilmir və bununla bağlı rəsmi müraciət yoxdur. Bu kontekstdən təbii ki, dizelin qiymətinin artmasındakı fərqin ictimai nəqliyyat sektorunda olan sahibkarlar üçün dövlət tərəfindən dəstək formasında ödəniləcəyi gözlənilir”.

Deputatın sözlərinə görə, adətən belə qiymət artımlarının psixoloji tərəfləri olur: “Ona görə də məqsədə uyğundur ki, həm də istehlak bazarındakı monitorinqlər daha da güclənsin. Xüsusən də suni qiymət artımlarına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi çox vacibdir. Çünki nəticə etibarilə xüsusən də dizel və benzinin qiymətinin artmasından təsirlənməyən sektorlarda suni şəkildə qiymət artımının baş verməməsi üçün monitorinqlərin gücləndirilməsinə ehtiyac var. Təbii ki, bu monitorinqlər hansı məhsulların xərclərinə qiymət artımlarının təsir etdiyini və hansılara təsir etmədiyinin müəyənləşdirilməsi baxımından vacibdir. Çünki bu da təbii ki, bazarda psixoloji səbəbdən suni qiymət artımlarının qarşısını ala bilər”.

David Əkbərov

Erməni cəmiyyətinin səhvləri

Nikol Paşinyan və hökuməti, onsuz da böyük problemlərlə üzləşib. İndi ölkə vətəndaşlarının qarşılarında olan problemlər onun heç ağlının ucundan da keçmir. Ermənistan vətəndaşları qorxu, təlaş içəri-sindərsə də, bu heç bir şəkildə Paşinyanın komandasını da, özünü də maraqlandırmır. Əks halda, müəyyən tədbirlər görməkləri bir yana, susmağa davam etməzdilər, ən azından müəyyən izahlarla etirazçıların qarşısına çıxardılar.

den bir qədər əvvəl ele o parlament kürsüsündən, "Qarabağı sahibinə, Azərbaycana qaytaraq" deyən? Bunu biliblə torpaqların özlərinə məxsus olması iddiası ilə çıxış edən birinci şəxsdir bu Nikol, yoxsa sonuncu? Hələ də erməni cəmiyyətini əllərindən geri alınan torpaq, özü də özlərinə məxsus olmayan, 30 ilə yaxın müddətdə viran qoyduqları özge, yad torpaqları yandırımı? Hələ də bu itgi barədə, Balasanyan kimi bir Xocalı qatilinin cürbəcür absurd ifadələri, fikirləri səslənir yoxsa? Bu fikirlərə niyə erməni cəmiyyəti münasibət bildirməmişdir? Niyə öz rəhbərlərini münasibət bildirməməkdə günahlandırılan özləri bu axmaq təxəyyüllərə, ağılsız, absurd iddialara münasibət bildirmir? Məgər bu yanlışlıqlar deyilməz?

Kimi axmaq hesab edir erməni cəmiyyəti, Nikol Paşinyanı? Məgər Nikol axmaq olaraq bircə dənədir, yaxud, ondan Ermənistanda heç tapılan deyil? Erməni cəmiyyəti Paşinyanın əvəzinə Vazgeni, yaxud Serji, ya da Koçaryanı xilaskar hesab etməkdənsə, qalxıb ayağa niyə demir ki, bəsdirin bu toplumu axmaq yerinə qoydunuz? Niyə demir ki, özge torpaqlarına görə, yalan üzərində qurulan Ermənistan üçün əsrlərdir ermənilərin qanı su yerinə, özü də əbəz yerə axıdılır? Niyə bu axmaq, dənizdən dənizə ideyası, absurd fikri, ağılsız və əsassız iddialara görə Qafqazda meskunlaşan bir toplum marginləşdirilməli, küncə qısılmış hala gətirilməli və aciz vəziyyətə salınmalı idi? Onlar kimə daha çox pisliliklər yaşatdılar? Doğrudur, qətlialmlar, soyqırımlar, terror törədən ermənilər bəd əməlləri ilə qanlı iz buraxdılar xalqların tarixində, amma etiraf etməlidirlər ki, bu əməlləri ilə daha çox özlərini pis vəziyyətə saldılar. Etiraf etməlidirlər ki, bu əməllərinin girovlarına çevriləblər və bundan əl çəkməsələr tamamilə məhvə yuvarlanacaqlar, hətta bir dövlət olaraq xəritədən silinəcəklər.

İndi erməni cəmiyyəti yaxşı bilir ki, müharibədə ölənlərin sayı onlardan gizlədilir. Bunu bilmək üçün xüsusi məlumat şəbəkəsinə malik olmağa ehtiyac yoxdur, çünki, Ermənistan Müdafiə Nazirliyi hərbi əməliyyatlar zamanı ölənlər və itkin düşənlər hərbi heqiqi sayının dövlət və rəsmi sirr olduğunu ele rəsmi şəkildə bəyan edilir. Bu isə o deməkdir ki, heç də təqdim olunan rəqəmlər heqiqəti əks etdirmir və doğru rəqəm indiki erməni cəmiyyətinə təqdim olunandan dəfələrlə çoxdur. Bu qırğınlar, bu itgilər Ermənistan vətəndaşlarına lazım idimi? Ne qazana bildilər? Cəmi 30 il müddətində torpaqlarda at oynatdılar, amma daşı daş üstündə qoymadılar, dağıdıb viran etdilər. "Şuşa ermənilərin idisə, yaxud Şuşa, ümumilikdə Qarabağ ermənilərə lazım idisə, ermənilər niyə oraları bu acınacaqlı vəziyyətdə saxlayıblar", deyə sual edən Paşinyanın bu sözləri erməni cəmiyyətinə yuxudan oyadı bir şapalaq olmalı idi. Amma, hələ də ayılmayıblarsa, bu onların öz günahı, öz ağılsızlıqlarıdır. Deməli, cəmiyyət olaraq da günahları, səhvləri var. Bəli, erməni cəmiyyətinin günahı, səhvi var və onlar hələ də bu günahı, səhvlərə davam etməkdədirlər. Əks halda ayağa qalxıb bütün yalanlara son qoyardılar, bu yalanları daha da şişirtməz, reallıqlarla yaşayardılar. Necə ki, indiki məhv olmaq reallığı qarşısında dirlər.

İnam Hacıyev

2021-ci il "Nizami Gəncəvi İli" elan edildi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ədəbiyyatımıza, milli-mənəvi dəyərlərimizə, klassik irsimizə olan münasibətdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün sahələr kimi ədəbiyyat sahəsini də hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır, görkəmli ədəbi şəxsiyyətlərin yubileylərinin keçirilməsinə, ədəbiyyatımızın bütün dünyada təbliğ olunmasına önəm verir. Dövlət başçısının böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyini nəzərə alaraq 2019-cu il ölkəmizdə "Nəsimi ili" elan etməsi də bu qəbil tədbirlərdən idi. Ölkə başçısının son dövrlərdə bu istiqamətdə imzaladığı müvafiq qərar və sərəncamlar klassik ədəbiyyat nümayəndələrinin daha da tanınmasına xidmət edir.

Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi İli" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ədəbiyyatımıza, milli-mənəvi dəyərlərimizə, klassik irsimizə olan münasibətdən qaynaqlanır. Nizami Gəncəvi 1141-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olmuşdur. Şairin yaşayış-yaratdığı XII əsr mədəni-elmi nailiyyətlərlə zəngin bir dövr idi. Şairin əsərlərindən anlaşılan budur ki, o, təhsilini də öz doğma şəhərində almış, hələ çox gənc ikən ərəb, pəhləvi, fars və çox güman ki, yunan dilini də öyrənmiş, zamanəsinin elmlərinə dərinləndirən ziyəlməşdir. O dövrdə Gəncə şəhərində təhsil almaq üçün kifayət qədər geniş imkanlar var idi. Şair "Xəmsə"də adının İlyas, atasının adının Yusif, babasının adının Zəki Müəyyəd olduğunu göstərmişdir.

2021-ci ildə dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur. Qüdrətli söz və fikir ustasının insanları daim əxlaqi kamilliyə çağırən və yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılardan zəngin yaradıcılığının beşər mədəniyyətinin nailiyyəti kimi müstəsna əhəmiyyətini nəzərə alaraq 2021-ci il Azərbaycan Respublikasında "Nizami Gəncəvi İli" elan edilib. Sərəncama əsasən, il ərzində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Nizami Gəncəvi İli" ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirəcək.

Bəşər bədii fikrinin nadir hadisəsi olan Nizami yaradıcılığı səkkiz əsrdən artıqdır ki, xalqımızın mənəviyyatının ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir. Böyük sənətkarın bütün həyatı və zəngin ədəbi fəaliyyəti həmin dövrdə təkcə Azərbaycanın və Qafqazın ən iri şəhəri deyil, eyni zamanda Yaxın və Orta Şərqi mühüm mədəniyyət mərkəzi kimi tanınmış Gəncə ilə bağlıdır. Şair ömrü boyu burada yaşayıb yaratmış və dünya poeziyasına bir-birindən dəyərli söz sənəti inciləri bəxş etmişdir. Mütəfəkkir şairin məşhur "Xəmsə"si insanlığın mənəvi sərvətlər xəzinəsinin zirvəsində dayanaraq, dünya ədəbiyyatının şah əsərləri sırasında layiqli yer tutur.

Qüdrətli söz ustasının bəşəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni parlaq səhifə açmış ölməz əsərləri bu gün də insanların mənəvi-əxlaqi kamilləşməsinə misilsiz xidmət göstərir. Korifey sənətkar öz ənənələri ilə seçilən ədəbi məktəbini yaratmışdır. Nizami Gəncəvinin dünyanın ən zəngin kitabxanalarını bəzəyən əsərləri Şərqdə incəsənətin, xüsusən də miniatur sənətinin inkişafına təkan vermişdir.

Nizami irsi uzun zamandan bəri dünya elmi-ədəbi fikrinin diqqət mərkəzindədir. Ölkəmizdə dahi şairin əsərləri dəfələrlə nəşr olunmuş, ədəbi irsinin öyrənilməsi və tanınması sahəsində xeyli iş görülmüş, çox sayda tədqiqatlar meydana gətirilmiş, eləcə də dünya nizamişünaslığında ilk dəfə olaraq əsərlərinin elmi tənqidi mətni hazırlanmışdır.

1970-ci illərdə ümumən respublikamızda klassik mədəni irsimizin öyrənilməsi baxımından tamamilə yeni mərhələ başlayır. Həmin mərhələ bilavasitə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz onun təşəbbüsü ilə qəbul edilən "Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin irsinin öyrənilməsinə, nəşrinə və təbliğini daha da yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında" 1979-cu il 6 yanvar tarixli qərar bu istiqamətdə kompleks vəzifələr irəli sürərək, Nizami irsinin və ümumən orta əsrlər Azərbaycan mədəniyyətinin sistemli araşdırılmasına üçün geniş perspektivlər açmışdır. 1981-ci ilin avqust ayında Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 840 illiyi haqqında qərar isə nizamişünaslıqda əsaslı dönüş yaratmışdır. 2011-ci ildə Nizami Gəncəvinin 870 illiyi dövlət səviyyəsində silsilə tədbirlərlə geniş qeyd edilmişdir.

Nizami Gəncəvi ömrü boyu dövrün mühüm mədəniyyət mərkəzlərindən olan qədim Azərbaycan şəhəri Gəncədə yaşayıb yaradaraq, Yaxın və Orta Şərq fəlsəfi-ictimai və bədii-estetik düşüncə tarixini zənginləşdirən ecazkar söz sənəti incilərini də məhz burada ərəsəyə gətirmişdir. Nizami Gəncəvinin geniş şöhrət tapmış "Xəmsə"si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanır. Mütəfəkkir şair çox sayda davamçılardan ibarət böyük bir ədəbi məktəbin bünövrəsini qoymuşdur. Nizaminin ən məşhur kitabxana və muzeyləri bəzəyən əsərləri Şərq miniatur sənətinin inkişafına da təkan vermişdir. Nizami dühası hər zaman dünya şərqşünaslığının diqqət mərkəzində olmuşdur. Ölkəmizdə Nizami sənətinin öyrənilməsi və tanınması sahəsində xeyli iş görülmüş, əsərlərinin nizamişünaslıqda yüksək qiymətləndirilən elmi-tənqidi mətni hazırlanmış, kitabları nəfis tərtibatda və kütləvi tirajla nəşr edilmişdir. Nizaminin ədəbiyyatda və incəsənətdə yaddaqalan obrazı yaradılmışdır. Mütəfəkkir şairin doğma şəhəri Gəncədə məqbərəsi, Bakıda, Sankt-Peterburqda və Romada heykəlləri ucaldılmışdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Ədəbiyyat İnstitutu və Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Nizami Gəncəvinin adını daşıyır. Böyük Britaniyanın Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzi uğurla fəaliyyət göstərir.

Bütün dünyanın "Gəncəli dahi" kimi tanıdığı Nizami sənətinin ölməzliyi bir də özünü insan psixologiyasının əbədi problematikasını kəşf etməsində və bu problematanın həlli yollarını göstərməsindədir.

2021-ci ildə dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur. Qüdrətli söz və fikir ustasının insanları daim əxlaqi kamilliyə çağırən və yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılardan zəngin yaradıcılığı bəşər mədəniyyətinin nailiyyəti kimi müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Dünya ədəbiyyatı xəzinəsinə nadir bir sına kimi daxil olmuş görkəmli filosof, mütəfəkkir və söz sənəti mülkünün sultanı Nizami Gəncəvinin 880 illiyi ilə əlaqədar keçirilən tədbirlərdə böyük ustadın sənət xəzinəsinə yenidən nəzər salınacaq, yetişən nəsllə təqdim olunacaq.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Onsuz da digər sahələr kimi iqtisadiyyatı da yox dərəcə-sində olan Ermənistan üçün 2020-ci il çox güclü hərbi-siyasi təlatümlər ili oldu və bu ölkənin iqtisadiyyatından danışmaq, yaxud hansısa iqtisadi dirçəliş gözləmək ağlasığan deyil. Hazırda iflic vəziyyətində olan bir ölkənin hansısa sehrli çubuqla dirçələcəyi nağıla bənzəyir və buna nəinki qoncu dövlətlərin, dünya ölkələrinin, heç ermənilərin özlərinin də ümidi yoxdur. Ermənistan praktik olaraq Dağlıq Qarabağı itirdi. Cəmi 44 gün davam edən müharibədə Ermənistan varını yoxunu, olan-olmasını itirdi və diz çökərək atəşkəs və işğal olunmuş ərazilərin Azərbaycanaya qaytarılması barədə 10 noyabr bəyanatını imzaladı.

Təsəvvür edəndə ki, diz çökmüş Ermənistanında neinki fatdalı qazıntılar, qlobal layihələrdə iştirak, bir də üstəlik nümunə üçün bircəkcik fəaliyyət, biznes, işgüzarlıq mühiti yoxdur, o zaman bu biçərə ölkənin bundan sonra hansı vəziyyətə düşəcəyi belli olur. Sovetlər hakimiyyəti dövründə 15 respublika arasında ən erköyünü olan Ermənistan 70 il bütün mövcudluğunun demək olar ki, qızıl dövrünü yaşadı. Heç bir faydalı qazıntı-sı, heç bir sənaye, kənd təsərrüfatı məhsulu olmayan Ermənistan o yekəlikdə SSRİ üçün matah tikəyə çevrildi və bir əsrə yaxın müddətdə ermənilər yağ-bal içində üzdülər və elə zənn etdilər ki, belə də olmalıdır. Amma, SSRİ-nin dağılması ərəfəsində bu erköyünlükləri pik həddə çatdı və hədsizlik o yere çatdı ki, Sovetlər ittifaqından ayrılmağı bəyan edən ermənilər, üstəlik Dağlıq Qarabağa da iddialı olduqlarını gizlətmədilər və bu əraziləri öz əraziləri kimi təqdim etməyə başladılar. Məsələnin tarixi, yaxud hüquqi tərəfləri müzakirə mövzusu deyil. Müzakirə mövzusu bu işğalçı ölkənin çiyinlərinin tab gətirməsi mümkünsüz olan yükləri tamahkarlıq səbəbilə öz üzərinə götürməsidir ki, bu gün həmin çiyinlərin götürülən yüklərə tab gətirmədiyini bütün dünya görür.

Qeyd olunduğu kimi Sovet imperiyasının mövcudluğu dövründə Ermənistan adlı ölkədə Azərbaycanda olduğu kimi neft-qaz hasilatı yox idi. Bu işğalçı ölkə emal müəssisələri baxımından da SSRİ üçün yararlı deyildi. Ermənistan kənd təsərrüfatı məhsulları, ələxüsus texniki bitgi olan pambıq, bütün tədarükündə də nə Orta Asiya, nə də Azərbaycanla müqaisə olunacaq deyildi. Dənli bitkilərin əkin sahələri də yenə Azərbaycanda, Taxil Asiyada, Ukraynada daha çox idi və taxıl tədarükü sahəsində də Ermənistan Sovetlərə faydasız idi. Bir sözlə, heç bir rentabelliği olmayan bir ölkə idi Ermənistan SSRİ üçün. Amma, bunun müqabilində ruslar erməniləri yaxşıca təmin edir, heç bir respublikadan zəif yaşamalarına imkan vermişdilər. Bunun əvəzində ermənilər 70 ildən sonra ruslara təkik atmağa başladılar, ayrılıb, müstəqil ölkə olmaq qərarı verdilər ki, bu əməlləri onların nankorluğunu isbat etməklə yanaşı bir sıra məqamlara da aydınlıq gətirir. Doğrudur, hər hansı bir xalqın və yaxud erməni, hay kimi toplumun ayrıca bir ölkə, müstəqil dövlət olmaq istəyi başadüşüləndir, amma buna potensial imkanın mövcudluğu da nəzərə alınmalıdır. Əgər ötən əsrin sonlarına, daha dəqiq desək, SSRİ-nin dağılmasına qədər yardımlar, köməkliklər hesabına dolandırılırsa və bundan sonra da iyanələr hesabına müstəqil dövlət olmaq niyyətləri var idisə, deməli, köklü şəkildə yanılıblar və mövcudluqlarını şübhə altında sayanlar haqlıdırlar.

Ermənistan dövləti, müstəqil ölkə kimi varlıq istəyi bir tərəfə, güc gələn tamah erməniləri daha əlavə torpaqlar zəbt etməyə sövq elədi. Dağlıq Qarabağı ələ keçirmək, özününküləşdirmək istəyənlər oradakı tarixi abidələrə bilərəkdən "əl gəzdirmək" kimi bəd əməllərlə kifayətlənmədilər və ötən əsrin sonlarından etibarən çirkin niyyətlərini açıq-aşkar bəyan etdilər, bu çirkinlikləri uğrunda qan tökülməsinə də rəvac verdilər. Soyqırımlara imza atan ermənilər Azərbaycan ərazi-

Iqtisadiyyatsız ölkə - Ermənistan

lərindən azərbaycanlıları da zorla qovub çıxardılar, qaçqınlıq həyatı yaşatdılar və hətta bəzilərinin köçüb canını qurtarmasına da imkan vermədən Xocalı kimi soyqırım törətməklə qətlərinə bais oldular. Amma yenə də müzakirə mövzusu bu məqamlar yox, məhz heç bir gücü, imkanı, potensial olmayan bir ölkənin bir ölkə kimi təqribən öz məskunlaşdığı ərazisi boyda əraziləri ələ keçirmək istəyidir. Yeni, ermənilər rusların hesabına məskunlaşdıqları torpaqlarda öz-özlərini dolandıra, təmin edə bilmədikləri halda, əlavə olaraq Dağlıq Qarabağa göz dikib oraları ələ keçirmələri və bu ərazilərdə az qala əsrin üçdə biri qədər müddətdə heç bir əməli iş görməmələri, buna güclərinin çatmamaları diqqəti cəlb edir. Bu tamahkar haylar dərk edə bilmirlər ki, ərazilərə sahib olmaqla heç də hər şey bitmiş hesab olunmur və həmin ərazilərin infrastrukturunu, abadlıq işləri də tələb olunur. Amma, ötən illərdən sonra, yeni ermənilərin 30 ilə yaxın bir müddətdə zəbt etdikləri torpaqları Azərbaycan Ordusu öz Ali Baş Komandanının rəhbərliyi, siyasi iradəsi, iradəçilik və uzaqgörənliyi ilə, bacarığı ilə geri qaytardıqdan sonra, həmin abadlıq işləri, həmin ərazilərin necə dağıldığının bütün dünya şahii oldu. Şahidi oldu ki, utanmadan ərazilər guya Ermənistanındır deyən bu haylar zəbt etdikləri bu ərazilərə illər boyunca sahib çıxmayıb, əksinə darıma-dağın ediblər.

Məsələ burasındadır ki, ermənilər başda onların başbilənləri, baş nazirləri olmaqla yaxşı bilirlər ki, ölkə dedikləri heç o kaos məkanını belə təmin etmək qabiliyyətində, imkanında deyillər. Bunun üçün iqtisadiyyat, gəlir, büdcə deyilən bir şeyləri yoxdur. Bəlkə də büdcə andandırmaq istədikləri səbətə kimlərsə iyanələri, yardımları gözlərinə dəyə bilər. Amma, əvvəla bunun heç də daimi olacağını kimsə deyə bilməz və daimi təminat barədə Ermənistan siqortalanmayıb. Digər tərəfdən də dilənmək, kimlərsə, hansısa ölkələrsə, hansısa qurumlarınsa, təşkilatlarınsa hesabına vəsait əldə etməklə bir ölkənin stabilliyi barədə bircə kəlmə söz demək mümkündürmü? Əlbəttə ki, yox. Əks halda sözügedən bu ölkə bu qədər rəzil duruma düşməzdi.

Ermənistan çəkdiyi açılırlar, verdiyi itgillər müqabilində matəm içindədir və hələ uzun müddət yas saxlayacağı təkzib edilə bilməz. Hələ uzun müddət bu diz üstə çökən ölkə vətəndaşları ayağa qalxmağı yuxularında görə bilirlər. İrəvanda habelə bütün çilpaqlığı ilə anladılar ki, onlar üçün qurtuluş yaxınlarındakı nifrət etdikləri Rusiyadan gəlib və bundan sonra da qurtuluşları ruslardan asılıdır. Əbəs yerə deyil ki, Ermənistandakı bir çox siyasi qüvvələr Rusiya Federasiyası ilə daha güclü bir hərbi-siyasi ittifaq qurmağı təklif edirlər. Çünki, bilirlər ki, Ermənistan iqtisadiyyatsız və imkansız bir ölkədir.

Pandemiya, müharibə, daxili siyasi çekişmələr bir-birini əvəz etməyə başladı və bütün bunlar demək olar ki, olmayan Ermənistan iqtisadiyyatını tamamilə yox etdi. 2020-də iqtisadi kiçilmə bu işğalçı ölkə üçün fantastik oldu. Təzə ildə bu, böyümə ilə əvəz edilə bilirmi? Bunu iddia edənlər görsən hansı resurslara istinad edə bilirlər? Bu boyda ağır məğlubiyyət və itgillərə səbəb olan müharibəsonrası inkişaf, iqtisadiyyat barədə söyləmək mümkünsüzdür. Üstəlik, həmin o Dağlıq Qarabağ dediyimiz qanuni ərazilərimizdə özünə qanunsuz şəkildə yer edən ermənilər həmin ərazilərdəki

əkin sahələrindən belə məhrum oldular. Bu qanunsuz məskunlaşan insanların qanunun tələbi ilə əraziləri tərk etməsi nəticəsində Ermənistan yenə də çox məqamlardan məhrum oldu. Bu məhrumiyətlərdən biri əkin sahələri idisə, digəri də həmin ərazilərə görə erməni lobbisinin, bütün dünya erməniliyinin Dağlıq Qarabağa görə ayırdığı, yardım, iyanə etdiyi vəsaitlər idi ki, indi həmin ərazilər olmadan İrəvan bunu ancaq yuxusunda görə biləcək.

Iqtisadiyyatının inkişafı başlarına dəysin, indi Ermənistan heç olmasa nəzəri olaraq bu itkiləri ödəməli, eyni zamanda evsiz-eşiksiz qalan insanların mənzil və sosial problemlərini həll etməlidir. Əkinçilik üçün sahə tapılmalı, bununla məşğul olmaq üçün hansısa planlar irəli sürülməlidir, küçə və meydanlarda vandallıq etmək, istefa deyərək qışırmaq yox. Hazırda ciddi daxili siyasi çekişmələr şəraitində hansısa fəaliyyət, gəlir əldə edilməsi istiqamətində əməli şey belə gözə çarpmır. Az qala vətəndaş müharibəsi şəraiti, Ermənistan iqtisadiyyatı deyilən ifadənin belə üstündən çarpaz xətt çəkir. Yeni, bu ölkənin iqtisadiyyatı ifadəsi belə səslənmir və gündəmə gətirilmir. Ölkə təlatümlər içərisində böğulur və önə çıxan liderlər xalqa xoş güzarən bir tərəfə, iş güc vədi də yox, yalnız ambisiyalı ifadələr səsləndirir. Absurd yanaşmalar, pafoslu ifadələr İrəvan küçələrini bürüyüb və bunun ölkə bəd-

cəsinə bir quruş xeyir gətirəcəyini kimsə düşünə bilməz.

Xaricdən investisiya axınına da ümid yeri qalmayıb bu biçərələrin. Çünki investisiya axını da daxili sabitliklə bilavasitə əlaqəli və hətta ondan asılıdır. Ona görə ki, xarici investorlar belə sabitlik olmayan məkana kapital qoyuluşu etməzlər. Heç kim münaqişələrin daxildən didib parçaladığı ölkəyə investisiya qoymayacaq. Ola bilsin ermənilər müəyyən vaxtdan sonra xarici investorlara ümid edirlər, bəlkə də bunu onların başsız baş nazirləri də vəd edir daxili auditoriyaya, amma unutmamalıdır ki, investorlar investisiyanı qlobal və regional layihələrdə olan Azərbaycana və Gürcüstana yatırılar, Ermənistana yox.

Ola bilsin, Rusiyanın bundan sonra da kömək edəcəyi ümidində olan ermənilər var, amma onlar da bilməlidirlər ki, rusların belə bir niyyəti hələ yaxın zaman üçün ağlasığan deyil və bunun üçün də ermənilərin müəyyən müddət gözləmələri tələb olunur. Yaxşı, bəs həmin o müddət dediyimiz vaxt intervalında bu biçərə ölkə hansı vəsaitlər hesabına ayaqda qalacaq? Bax bu çox düşündürücü sualdır və zənnimcə ermənilər Azərbaycan torpaqlarından hansısa kəndin, hansısa ərazinin, yaxud bir həyatı torpağın qənimət kimi qamarlanması kimi xam xəyala düşməkdənsə, bu sual ətrafında fikirləşsələr onlar üçün daha faydalı olar.

İnam Hacıyev

DİN-dən sosial şəbəkələrlə bağlı

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) sosial şəbəkələrdə guya Qəbələ rayonunun Nic kəndində bayram günü atəşfəşanlıq olması və bunu şəhidlərin ruhuna hörmətsizlik kimi qəbul edən bir qrup şəxsin həmin kəndə hücum edərək sakinləri təhqir etmələri ilə bağlı yayılan məlumatlara münasibət bildirib. SİA xəbər verir ki, DİN-in Mətbuat xidmətinin rəisi, polis polkovniki Ehsan Zahidov sosial şəbəkələrdə yayılan təxribat xarakterli bu məlumatların yalan və uydurma olduğunu deyib:

"Bildiyiniz kimi Nic kəndində əsrlər boyu azərbaycanlılarla yanaşı, udin millətinin nümayəndələri dostluq və qardaşlıq şəraitində yaşayıblar. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda gedən döyüşlərdə respublikamızda yaşayan bütün azsaylı millətlərin nümayəndələri kimi udinlər də böyük şücaət göstərirlər. Vətən Müharibəsindən sonra həmin kəndin sakinləri olan udinlər işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki qədim alban kilsələrini ziyarət edərək dini ayinlər yerinə yetiriblər. Görünür bu kimlərsə xoşuna gəlmədiyi üçün yalan və uydurma xarakterli məlumatlar yayaraq əsrlər boyu dostluq və mehribanlıq şəraitində yaşayan millətlərin arasında nifaq salmağa, təxribat törətməyə çalışır. Lakin Daxili İşlər Nazirliyi hər zaman olduğu kimi bu dəfə də belə təxribatların qarşısını qətiyyətlə alır. Bildiririk ki, sosial şəbəkələrdə təxribat xarakterli belə məlumatlar yayan şəxslər barəsində hüquqi müstəvidə sərt tədbirlər görülməkdir!"

Azərbaycan Prezident İlham Əliyev yanvarın 5-də Anar Kərimovun mədəniyyət naziri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda keçirilən qəbulda çıxışı zamanı bu etimada məsuliyyətlə doğrultmağı tapşırıb: “Mən sizi mədəniyyət naziri vəzifəsinə təyin edirəm. Sizə böyük etimad göstərilir. Siz bir müddətdir mədəniyyət nazirinin müavini vəzifəsində çalışırsınız və ümid edirəm ki, nazir kimi bu yüksək etimadı doğruldaçaqsınız.

Azərbaycanın zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir. Biz öz mədəniyyətimizi, mədəni irsimizi qoruma-lyıq. Əsrlərboyu xalqımız öz mədəniyyətini qoruyub və bu, imkan verib ki, biz xalq kimi, millət kimi milli-mənəvi dəyərlərimizi, milli mənsubiyyətimizi qoruya bilək. Uzun illər ərzində Azərbaycan müstəqillikdən məhrum idi, xalqımız başqa dövlətlərin tərkibində yaşayırdı. Buna baxmayaraq xalqımızın iradəsi, milli köklərə bağlılığı imkan vermədi ki, xalqımız assimilyasiyaya uğrasın. Bizim mədəniyyətimiz milli mənsubiyyətimizi qorumaq üçün başlıca rol oynayıbdır. Dövlətin formalaşmasında, onun yaşamasında, varlığının sübut edilməsində dil önəmli faktordur. Əbəs yerə deyil ki, “bir milləti məhv etmək üçün onun dilini əlindən almaq lazımdır” deyilib. Bu gün Azərbaycan dili dövlət dili olaraq qorunur.

Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı Azərbaycan dilinin qorunması hamının borcu olduğunu deyib: “Əsrlər boyu bizi xalq kimi, millət kimi qoruyub saxlayan bizim ana dilimizdir, Azərbaycan dilidir. Azərbaycan dilinin qorunması hamımızın vəzifəsidir. Mən ana dilinin qorunması ilə bağlı müxtəlif vaxtlarda öz sözlərimi demişəm. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının kürsüsündən və digər tədbirlərdə demişəm ki, bizim zəngin dilimiz var, biz haqlı olaraq dilimizlə fəxr edə bilərik. Hesab edirəm ki, zənginliyi nöqtəy-nəzərindən Azərbaycan dilinin dünya dilləri arasında xüsusi yeri vardır”.

Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, bu zəngin dilimizin saflığına çalışmalıyıq: “Son vaxtlar Azərbaycan dilinə daxil edilən bəzi kəlmələr dilimizin saflığını pozur. Bizim dilimiz çox zəngindir. Hesab edirəm ki, Mədəniyyət Nazirliyi digər aidiyyəti qurumlarla birlikdə, Təhsil Nazirliyi ilə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə Azərbaycan dilinin qorunması üçün çox ciddi işlər aparmalıdır. Müxtəlif tədbirlər görülür, proqramlar var, ancaq gündəlik həyat onu göstərir ki, biz bəzi hallarda dilimizin saflığının pozulmasını görürük. Mən bunu mətbuat orqanlarından, televiziya məkanından görürəm və əlbəttə ki, bunun qarşısı alınmalıdır. Biz əsrlərboyu dilimizi qorumuşuq, bundan sonra da qorumalıyıq. Bu gün dünyada 50 milyondan çox insan üçün Azərbaycan dili ana dilidir”.

“Bizim zəngin ədəbiyyatımız dünyada tanınır və biz haqlı olaraq öz dahi şairlərimizlə fəxr edə bilərik”

“Bizim zəngin ədəbiyyatımız dünyada tanınır və biz haqlı olaraq öz dahi şairlərimizlə fəxr edə bilərik. 2021-ci il mənim Sərəncamımla “Nizami ili” elan olunur”,-deyən dövlət başçısı bildirib ki, 2021-ci ildə biz Nizaminin 880 illik yubileyini qeyd edəcəyik, yubiley həm Azərbaycanda, həm dünyada geniş qeyd olunmalıdır: “Dahi Azərbaycan şairi Nizaminin əsərləri dünyaya daha geniş təqdim edilməlidir. Bildiyiniz kimi, artıq uzun illərdir ki, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi fəaliyyət göstərir və bu Mərkəz mənim xüsusi diqqətəmədir. Mərkəz humanitar qeyri-hökumət təşkilatı kimi formalaşsa da, hazırda mərkəzin fəaliyyəti çox genişdir, çoxşaxəlidir. Hər il keçirilən Qlobal Bakı Forumu, - əlbəttə, 2020-ci ildə pandemiya görə keçirilməyib, - dünya miqyasında öz layiqli yerini tutubdur. Bir daha demək istəyirəm ki, bu il biz Nizami Gəncəvinin yubileyini geniş qeyd etməliyik. 2019-cu il isə digər dahi Azərbaycan şairi Nəsimi ili olmuşdur. Bu, onu göstərir ki, dövlət tərəfindən və şəxssən Prezident tərəfindən bizim ədəbiyyatımıza, bizim dahi şairlərimizin xatirəsinə

çox böyük hörmət var, qayğı var. Nizami, Nəsimi, Füzuli və digər dahi Azərbaycan şairləri dünya ədəbiyyat xəzinəsinə çox böyük töhfələr vermişlər”.

Dövlət başçısı ölkəmizdə dini abidələrə diqqət, qayğının həmişə olduğunu deyib: “Bizim dini abidələrimiz qorunur və qorunacaq. Mənim göstərişimlə bizim bütün əsas dini abidələrimiz təmir olunub. Bir çoxları yenidən tikilib, o cümlədən mənim göstərişimlə Heydər məscidi yenidən tikilib. Bizim digər məscidlərimiz əsaslı təmir edilib. Onların təmiri simasını qorumaq şərti ilə aparılıb”.

Prezidenti İlham Əliyev onu da bildirib ki, Azərbaycan bu sahədə də dünyaya göstərir ki, nə qədər zəngin mədəni irsə malikdir: “Dünyanın ən qədim məscidlərindən biri olan

Zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti olan Azərbaycanımız

*Prezident İlham Əliyev:
“Azərbaycanın zəngin və təkrarolunmaz mədəniyyəti bizim qürur mənbəyimizdir”*

Şamaxı Cümə məscidi ölkəmizdə yerləşir, 743-cü ildə inşa edilib, mənim göstərişimlə faktiki olaraq yenidən qurulub. Yaxud da ki, xristian dininə mənsub olan abidələr, alban kilsələri, Kiş kilsəsi, Xudavəng kilsəsi. Artıq işğaldan azad olunmuş Xudavəng kilsəsi öz sahiblərinə, bizim udi qardaşlarımıza qaytarılıbdır. Baxmayaraq ki, ermənilər bunun həm adını dəyişdirdilər, həm də orada aparılan saxtakarlıq işləri nəticəsində onun görünüşünü dəyişdirdilər, onu erməniləşdirmək istədilər, amma buna nail ola bilmədilər. Bizim udi qardaşlarımız artıq Xudavəng kilsəsində öz ibadətini etmişlər. Qafqaz Albaniyasına aid olan bütün digər kilsələr, o cümlədən Nic şəsbəsindəki kilsə. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təmir olunan bu kilsə müharibə zamanı açılıb və bizə qarşı əsassız ittihamlar irəli sürənlərə ən gözəl cavab məhz budur. Müharibə zamanı alban-xristian kilsəsinin təmirindən sonra açılış olubdur. Rus-pravoslav kilsələri, sinaqoqlar, katolik kilsə, gürcü kilsələri, Bakıda yerləşən erməni kilsəsi - bütün bunlar dövlət tərəfindən qorunur. Amma görün, bizim məscidlərimizi mənfur düşmənlər nə günə salıb. Altmışdan çox məscid işğal edilmiş və azad edilmiş torpaqlarda dağılıb və buna heç kim reaksiya vermir. Heç bir beynəlxalq təşkilat Ermənistanı qınamır”. Prezident İlham Əliyev onu da deyib ki, bizim ölkədə erməni kilsəsinə qoruyuruq: “Bizim erməni xalqı ilə heç bir problemimiz yoxdur və Azərbaycanda yaşayan ermənilər bizim vətəndaşlarımızdır. Bu gün Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilər də, əminəm, bunu artıq başa düşürlər ki, onlar ancaq Azərbaycan dövləti çərçivəsində normal yaşaya bilərlər”.

“İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda dağıntı törədənələrə qarşı hüquqi müstəvidə addımlar atacağıq”

“Azad edilmiş torpaqlarda bütün mədəni obyektlərin siyahısı hazırlanmalıdır. Onlar onsuz da var idi, amma indi onlara yerində baxmalıyıq, onların vəziyyətinə baxmalıyıq ki, onları sonra bərpa edək. Ancaq, ilk növbədə, əlbəttə ki, onların təftişi, kvalifikasiyası aparılmalı və beynəlxalq şirkətləri dəvət etməklə onların bütün siyahısı tərtib edilməlidir”,-deyən dövlət başçısı bildirib ki, azad edilmiş torpaqlarda bütövlükdə dağıntılar siyahıya alınır: “Bu dağıntıları törədənələrə qarşı biz hüquqi müstəvidə öz addımlarımızı atacağıq”.

“Mən Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edirəm. Şuşa şəhəri buna layiqdir”

“Mən Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edirəm. Şuşa şəhəri buna layiqdir. Hesab edirəm ki, nəinki Azərbaycanın, bölgənin mədəni paytaxtı sayıla bilər. Şuşanın mədəni həyatı zəngin olmalıdır. Şuşanın bərpası ilə əlaqədar işlərə artıq start verildi. Mənim göstərişimlə böyük heyət oraya ezam edildi. Deməli, yaşayış fondunun, tarixi abidələrin təftişi aparılmalı, vurulmuş ziyan dəqiq hesablanmalıdır və biz Şuşa şəhərinin restavrasiyasına başlamalıyıq. Ancaq yenə

rının davam etdirilməsi və indi əlbəttə ki, azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlər Mədəniyyət Nazirliyinin əsas vəzifələrindən biri olmalıdır”.

“UNESCO hər hansı ölkənin filiali deyil”

“Siz uzun illər Azərbaycanı UNESCO-da təmsil etmişiniz. UNESCO-Azərbaycan əlaqələri haqqında kifayət qədər məlumatlısınız. Bu əlaqələrin inkişafı üçün öz səylərinizi göstərmisiniz. Sizi nazir müavini və indi nazir vəzifəsinə təyin etmək, eyni zamanda, əldə etdiyiniz təcrübəyə də əsaslanır. Yeni, UNESCO ilə bizim çox məhsuldar, səmimi münasibətlərimiz var və ümid edirəm ki, bu münasibətlər qorunacaq”,-deyən Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, biz təkcə Azərbaycanda yox, bəzi ölkələrdə müxtəlif layihələr icra etmişik: “O cümlədən həm müsəlman, həm xristian dini abidələrinin bərpasında fəal rol oynamışıq. Azərbaycanda multikultural cəmiyyətin nümunəsi bir çox ölkələr üçün nümunə olmalıdır. Bunu mən demirəm, bunu dünya dini liderləri deyirlər. Bakıda səfərdə olan Roma Papası Fransiskın bəyanatlarına fikir versinlər. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının rəhbərlərinin bəyanatlarına fikir versinlər. Bakıda dəfələrlə səfərdə olan digər dini liderlərin, yəhudi, katolik, pravoslav, müsəlman dini rəhbərlərinin çıxışlarına baxsınlar. Kim bizi ittiham edə bilər ki, Azərbaycanda başqa dinlərin abidələri təhlükə altındadır? Naşı

siyasətçilər, populistlər, bizim bölgəmdən xəbəri olmayan, ancaq erməni lobbisinin sifarişini yerinə yetirən, ya da ona çalışın bəzi dırnaqarası siyasətçilər bizə hansısa irad tuta bilərlər. Bu iradların əsası varmı? Yoxdur. Mənim sözlümü sübut edən bizim bax, bir neçə cildlik işlərimizdir. Getsinlər baxsınlar, ermənilər müsəlman abidələrini nə günə qoyublar?! Niyə 30 il ərzində bu məsələ ilə bağlı UNESCO məsələ qaldırmayıb? Biz dəfələrlə müraciət etmişik, dəfələrlə. Bu müraciətlər məktublara formasında sənədləşdirilib. İki il əvvəl UNESCO-nun yeni rəhbərliyinə də belə təklif verildi ki, missiya göndərin. İşğal edilmiş torpaqlara missiya gəlsin, baxsın ki, nə günə qoyublar bizim tarixi abidələrimizi? Nə oldu UNESCO-nun rəhbərliyinin cavabı? Dedilər ki, biz məsələni siyasiləşdirmək istəmirik. Yaxşı, iki il bundan əvvəl məsələni siz siyasiləşdirmək istəmirsiniz, bəs indi niyə siyasiləşdirmək istəyirsiniz? Cavab versinlər, çox sadə bir cavab, məntiqli bir cavab. Cavab yoxdur. Zəngilanda mən onlara müraciət etdim. Dedim açın gözünüzü baxın nə günə salıblar ermənilər bizim məscidimizi. Bir reaksiya gəldimi oradan? Yox! Budur ermənilərin dağıtdığı. Yaxşı biz nəyi dağıtmışıq? Biz nə etmişik? Ancaq təmir etmişik, qorumuşuq. Ona görə, bilirsiniz, biz belə əsassız yanaşmanı, sadəcə olaraq, diqqətsiz qoya bilmərik”.

Dövlət başçısı bildirib ki, biz UNESCO ilə bundan sonra da əməkdaşlıq etməyə hazırıq: “Ancaq bir şərtlə ki, UNESCO öz beynəlxalq statusunu saxlasın. UNESCO hər hansı ölkənin filiali deyil. Əgər bu yanaşma bizim münasibətlərimizdə üstünlük təşkil edərsə, əməkdaşlıq olacaq. Əgər yox, olmayacağısa, bu əməkdaşlığa yenidən baxmaq olar. Hər halda bizim niyyətimiz təmizdir. İkili standartlardan, islamofobiya, ayrı-seçkilikdən azad olan münasibətlər olmalıdır”.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bir daha bildirib ki, mədəni irsimizin qorunması, saxlanması, Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliği, gənc nəslin Azərbaycan mədəniyyətindən, mədəni irsindən xəbərdar olması və gənclərimizin milli ruhda tərbiyəsi işində Mədəniyyət Nazirliyinin rolunun yenidən formalaşdırılmasıdır: “İstedadlı mədəniyyət xadimlərinin mükafatlandırılması və onlara dövlət tərəfindən verilən dəstək, gənc nəslin yetişdirilməsi, tarixi abidələrimizin qorunması, nazirliyin ənənəvi funksiyalarının davam etdirilməsi və indi əlbəttə ki, azad edilmiş torpaqlarda görülməli işlər Mədəniyyət Nazirliyinin əsas vəzifələrindən biri olmalıdır”.

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) baş analitiki Günay Quliyeva Prezident İlham Əliyevin "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Fərmanını şərh edərək bildirib ki, fond bərpa prosesində könüllülük və bərabər hüquqluluq prinsipi əsasında iştirak etmək istəyən bütün vətəndaşlarımız üçün yaradılmış vahid institutdur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, G.Quliyeva beynəlxalq təcrübədə postkonflikt bərpa fondlarının münafiqə nəticəsində dəymiş ziyanın təhlili, postkonflikt ərazilərinin minalardan təmizlənməsi, infrastrukturun bərpası, səhiyyə və təhsil kimi xidmətlərin bərpası, məcburi köçkün icmalarının evlərinə qaytarılması, iqtisadi bərpa kimi bir çox məsələləri əhatə etdiyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, bu Fərmanla yaradılan "Qarabağ Dirçəliş Fondu" bütün bu məsələləri əhatə etməklə geniş funksionallığa malikdir. Fərmanda da göstərilir ki, fondun yaradılmasında əsas məqsəd işğaldan azad olunmuş ərazilərdə dayanıqlı məskunlaşma üçün müasir və layiqli həyatın təmin edilməsi, bütün sahələrdə quruculuq-bərpa və abadlıq işlərinin aparılması, habelə təhlükəsiz yaşayışın, səmərəli fəaliyyətin və rifahın davamlı artmasının dəstəklənməsidir. Digər tərəfdən yaradılan yeni fond 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə bir yumruq olan xalqın Qarabağın bərpasında da birlik və iştirakının təminatçısı olacaqdır.

Postkonflikt dövrünün bərpası böyük maliyyə vəsaiti və resursların səfərbərliyini tələb edən uzunmüddətli bir prosesdir. Buna görə, bu mərhələdə iqtisadi güclərin birləşdirilməsi bu prosesin sürətli, şəffaf və səmərəli formada həyata keçirilməsinə şərait yaradacaqdır. Postkonflikt dövründə dövlət və özəl əməkdaşlığının (public-private-partnership) Qarabağın dirçəlişinə töhfəsi böyük ola bilər. Belə ki, dövlətin maliyyə və iqtisadi resurslarının sərhədsiz olmadığını nəzərə alsaq, müxtəlif layihələrdə özəl institutların bu prosesə cəlb olunması iqtisadi bərpa prosesini həm tezləşdirir və eyni zamanda, qurulan infrastruktur layihələrinin müasirliyini və rəqabətqabiliyyətliyini artırır.

Fondun əsasnaməsində yer alacaq əsas məsələlərdən biri maliyyələşmə mənbələri

"Qarabağ Dirçəliş Fondu" sərmayə cəlbini sürətləndirəcək

ilə bağlıdır. Fərmana əsasən, "Qarabağ Dirçəliş Fondu"nun əsas maliyyə vəsaitləri fiziki və hüquqi şəxslərin ianələri, qrantlar və qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına formalaşır.

2021-ci ilin dövlət büdcəsində əsaslı xərclər üçün nəzərdə tutulan vəsaitin 2,2 milyard manatı işğaldan azad olunan tarixi ərazilərimizə böyük qayıdışın təmin edilməsinə xərclənəcək. Məlum olduğu kimi, erməni vandallarının 30 il ərzində yaşayış və ictimai binaları yerlə-yeksan edərək dağıtması, bütün infrastruktur obyektlərini, maddi-mədəniyyət abidələrini məhv etməsi, yeraltı sərvətlərimizi vəhşicəsinə talan etməsi nəticəsində dəymiş ziyanın aradan qaldırılması və həmin ərazilərə yenidən həyatın və iqtisadi inkişafın qayıtması böyük vəsait tələb edir. Dövlət büdcəsinin resurslarının məhdud olduğunu nəzərə alsaq bu prosesə büdcədən kənar vəsaitlərin də cəlb olunması Qarabağa qayıdışımızı sürətləndirəcək. Qarabağın yenidənqurma proqramı beynəlxalq maliyyə qurumlarının, yerli və xarici investorların, kommersiya banklarının vəsaitlərinin bu prosesə cəlb olunmasını tələb edir.

G.Quliyeva qeyd edib ki, dünya təcrübə-

sine əsasən postkonflikt ərazilərinin bərpası proqramlarında keçmiş münaqişə zonalarının yenidən canlandırılmasında əsas mənbə daxili hərəkətverici qüvvələrin səfərbər olunmasıdır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramına əsasən yerli iqtisadi iştirakçılar bərpa planında mühüm rol oynamaqlıdır. Onlar xarici agentlərin maliyyələşdirməsini passiv şəkildə gözləməməlidirlər. Əksinə, daha qətiyyətli, daha çox çalışqanlıq və innovativlik göstərərək özləri də əlavə dəyər yarada bilərlər. Bu zaman Fond ən yaxşı vasitəçi rolunu oynayacaq. Belə ki, yerli sahibkarların, investorların Qarabağa yatırmaq istədiyi vəsaitlərə koordinasiya funksiyasını yerinə yetirəcək.

Dünya təcrübəsi göstərir ki, beynəlxalq təşkilatlar, özəl sek-

mə mənbəyi kimi çıxış edə bilər.

O hesab edir ki, Qarabağın bərpası prosesində bir çox ölkələrdə tətbiq olunan diaspora-investisiya modelindən də istifadə edə bilərik. Bu investisiya modelinin əsas üç - "maliyyə gəliri", "sosial status" və "emosional motiv" adlı motivləri Azərbaycan diaspor üzvlərinin bir çoxunda var. Vətən müharibəsi zamanı diaspor üzvlərinin informasiya müharibəsində verdiyi dəstəyin davamı olaraq, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar Qarabağın bərpasında da yaxından iştirak etmək istəyirlər. "Qarabağın Dirçəliş Fondu" bu dəstəyə mərkəzləşmiş, koordinasiyalı və şəffaf formada idarəetməni həyata keçirəcək.

Fondun maliyyə mənbələrindən biri də yaxın dövrdə dövlət təminatı ilə döviyyəyə buraxılması nəzərdə tutulan Qarabağ istiqrazları ola bilər. Xalq üçün mədəni dəyərini də nəzərə alsaq, istiqrazların tədaviyə uğurlu olacağı gözləniləndir. Qarabağ istiqrazlarının satışından əldə olunan vəsait bərpa prosesində əhəmiyyətli rol oynaya bilər.

Dövlət Qarabağın bərpası ilə bağlı baza tədbirlərinə - ərazilərin minalardan təmizlənməsi, təhlükəsizliyin təminatı, ilkin mərhələdə zəruri infrastrukturun qurulması yolların çəkilməsi, kommunikasiya xətlərinin bərpası və sair kimi proseslərə hələ müharibə tam bitmədiyi günlərdən başlayıb. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidənqurma proqramı yalnız dövlətin iqtisadi resursları hesabına edilməsi, bu prosesi uzada bilər. Ona görə də işğaldan azad olunmuş ərazilərə həyatın qaytarılması prosesində dövlət-dövlət, dövlət-özəl, dövlət-vətəndaş və dövlət-donor əməkdaşlığı zəruridir.

İİTKM-in nümayəndəsi xatırladı ki, 2020-ci ilin yanvarın 21-dən 24-dək İsveçrənin Davos şəhərində keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda iqtisadiyyatın yeni mərhələsinə steykholder kapitalizmi - maraqlı tərəflər kapitalizmi mərhələsinə keçilməsi haqqında fikirlər səsləndirilib. Bu gün "Qarabağ Dirçəliş Fondu"nun təmsilində postkonflikt bərpa prosesinə bütün maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi elə bu global çağırışlara cavabdır.

G.Quliyevanın qənaətinə Qarabağın bərpa prosesinə cəlb olunan hər bir manat multiplikativ effektlə özündən daha böyük dəyər yaratmaqla, nəinki həmin ərazilərdə, ümumilikdə ölkə üzrə iqtisadi aktivliyin, məcmu tələbin artmasını və nəticədə iqtisadiyyatın inklüziv inkişafını təmin edəcək.

Azərbaycan xalqının müqəddəs ənənələri, milli-mənəvi dəyərləri var. Bu dəyərlər yaşından, tutduğu mövqeyindən asılı olmayaraq, hər kəsin vətən qarşısındakı məsuliyyətini, vətəndaşlıq mövqeyini formalaşdırıb.

44 günlük Vətən müharibəsində birlik, vətənpəverlik, torpaq sevgisi kimi ali dəyərlərə şahid olduq. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi "Müharibə bizim gücümüzü göstərdi, əyilməz iradəmizi göstərdi, birliyimizi göstərdi, müharibə rəmzinə, qələbə rəmzinə çevrilən demir yumruq öz gücünü göstərdi. Bu, həm birlikdir, həm gücdür. Cəmiyyətimizdə birlik də var, ölkəmizin gücü də var və həmişə olacaq". 44 günlük müharibədən xalqımız qələbə ilə çıxdı. Tariximizə Qələbə yazıldı. Bu gün artıq işğaldan azad olunan məkanlarımızda abadlıq, quruculuq işlərinə başlanılıb. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə quruculuq işlərinin aparılması istiqamətində hər bir şəxsin iştirakı milli birliyimizi bir daha nümayiş etdirəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Pre-

Qarabağ Dirçəliş Fondunun yaradılması birliyimizin daha bir təzahürüdür

zidenti "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb. Fərmanda qeyd olunur ki, Azərbaycan xalqı böyük Zəfər ərazilərini Ermənistan işğalından azad edərək, tarixinin ən yaddaqalan və şanlı dövrünə qədəm qoydu. Ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası dövlətimiz üçün beynəlxalq hüququn və milli-mənəvi dəyərlərin aliliyinin nümayişidir. Otuz ilə yaxın bir müddət ərzində erməni qəsbkarla-

rı tərəfindən maddi və mədəni sərvətləri talan edilmiş ərazilərimizin yenidən həyata qaytarılması ölkənin siyasi-iqtisadi suverenliyinin güclənməsinin mühüm dayaqlarından biri olacaqdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə dayanıqlı məskunlaşma üçün müasir və layiqli həyatın təmin edilməsi, bütün sahələrdə quruculuq-bərpa və abadlıq işlərinin aparılması, habelə təhlükəsiz yaşayışın, səmərəli fəaliyyətin və rifahın davamlı artmasının dəstəklənməsi məqsədilə "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxs yaradılır. "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxs (bundan sonra - Fond) Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası və yenidən qurulması, habelə dayanıqlı iqtisadiyyata və yüksək rifaha malik regiona çevrilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə ma-

liyyə dəstəyi göstərilməsini və sərmayələrin cəlb edilməsini, bu sahədə dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişafını təmin edən, eləcə də ölkə daxilində və ölkə xaricində zəruri təşviqat işlərini həyata keçirən publik hüquqi şəxsdir. Fondun vəsaitləri fiziki və hüquqi şəxslərin ianələri, qrantlar, qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına formalaşacaq. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası 15 gün müddətində Fondun nizamnaməsinin layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edəcək.

Prezident İlham Əliyev Qarabağ Dirçəliş Fondunun Müşahidə Şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən Qarabağ Dirçəliş Fondunun Müşahidə Şurasının tərkibi təsdiqlənib. Müşahidə Şurasının tərkibinə iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev, Qaçqınların və Məcburi

Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev, Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcması İctimai Birliyinin sədri, Milli Məclisin deputatı Tural Gəncəliyev, Milli Məclisin deputatı Fatma Yıldırım, Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru Fərhad Bədəlbəyli, Azərbaycan Dövlət İqtisadi Universitetinin rektoru Ədalət Muradov, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru Kamal Abdulla və Xalq artisti Alim Qasımov daxil edilib.

Azərbaycan iqtisadiyyatının tərkib hissəsinə çevrilməsi məqsədilə işğaldan azad edilmiş bölgələrdə məskunlaşma, layiqli yaşayış və iqtisadi fəallıq təmin ediləcək, bu ərazilərdə həyata keçiriləcək quruculuq-bərpa işləri ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafının əsaslarını daha da möhkəmləndirməklə yanaşı, Azərbaycanın yeni inkişaf prosesində mühüm mərhələ olacaqdır.

Zümrüd BAYRAMOVA

Ermənistanı böyük aclıq gözləyir:

SABİQ BAŞ NAZİRDƏN ACI ETİRAFLAR

Müharibədə aldığı ağır məğlubiyyətdən sonra Ermənistan növbəti siyasi çalxanmalara məruz qalması ilə yanaşı, həm də böyük aclıq astanasında dayanıb. Artıq bununla bağlı ölkənin bir sıra tanınmış siyasətçiləri, iqtisadi ekspertləri "SOS" signalını verməyə başlayıblar. Bu xüsusda ölkənin sabiq baş naziri Qrant Baqratyanın dəqiq rəqəmlərlə ölkəni gözləyən aclıq fəlakəti barədə proqnozlar verməsi qeyd olunan realiaqların həqiqətən də uzaqda olmadığını əks etdirməkdədir.

Qrant Baqratyan:
"Martda, apreldə, mayda aclıq olacaq"

SİA xəbər verir ki, sabiq baş nazir çörək qıtlığı və onun yara-daçağı fəsadlar haqqında erməni ictimai rəyi ilə fikirlərini bölüşüb. O, jurnalistlərlə söhbətində deyib. SİTAT: "Bu gün heç bir ticarət yoxdur, xarici ticarətin həcmi, hətta 15%-i təşkil etmir. Qarabağ buğdası artıq yoxdur, növbəti ildə (cari ili nəzərdə tutur-R.R.) bizdə çörəklə bağlı problemlər yaranacaq. Qarabağdan 70 min qaçqına maliklik, onlara evlər tikmək lazım olacaq. Ümid edirəm ki, səhv qərarlar qəbul ediləcək. Ümid edirəm ki, Paşinyan qərarların ən pisini seçəcək. Təkrar edirəm: bir müddət sonra ölkədə çörəklə bağlı problem yaranacaq. Martda, apreldə, mayda aclıq olacaq. Mən yaxşı şeyləri çox az görürəm".

Eks baş nazir:

"Mərkəzi bank hər gün ehtiyatları xərcləyir, təkcə oktyabrda 500 milyon dollar havaya uçurulub"

Baqratyan işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızı itirdiklərinə görə ardıcıl ağır problemlər yaşayacaqlarını digər məsələlərlə də əlaqələndirib.

"Bizim ciddi torpaq itkilərimiz var ki, bu da buğda, ət, süd istehsalı sahəsinə təsirlərini göstərəcək", deyən erməni sabiq baş nazirin sözlərinə görə, itirilən (Azərbaycan tərəfindən işğaldan azad edilmiş) hər torpağa görə Ermənistan qida böhranına gətirib-çıxaracaq resurslarını da itirir. "Mərkəzi bank bizim ehtiyatlarımızı hər gün xərcləyir. Təkcə oktyabrda 500 milyon dol-

ları xərcləyərək, bu məbləği havaya uçurub", Baqratyan bildirib.

Keçmiş hökumət başçısı: "Torpaqların təhvil verilməsi davam edəcək"

Lakin digər bir maraqlı məsələyə də toxunan keçmiş baş nazir sərhədlərin SSRİ dövrünə istinadən aparılan delimitasiyasının da Ermənistanı dəhşətli proqnozlar vəd etdiyini deyib. SİTAT: "Kəndlərin təhvil verilməsi davam edəcək, növbəti Kərki (Naxçıvan, Sədərək) - daha sonrası isə Tavuş vilayəti (Qazax rayonunun 7 kəndi nəzərdə tutulur)".

O, həmçinin bildirib ki, Azər-

baycının dövlət rəhbərliyi qaçqınların geriye qaytarılması barədə danışırkən, ermənilər bu haqda heç nə bəyan edə bilmirlər. Keçmiş baş nazir sərhədlər haqqında sənədin imzalanması

üçün ilk addımın atılmasını vacib hesab edir və eyni zamanda, digər təkliflərini də irəli sürüb.

Baqratyan:
"Problem ondadır ki, biz silahdan atəş açma bilmirik"

Baqratyan bildirir ki, qeyd edilənlərlə yanaşı, vergi islahatlarını həyata keçirmək, kənd təsərrüfatı kooperativlərini yaratmaq, yeni atom stansiyasını tikmək lazımdır. Belə ki, ordunun da vəziyyəti acınacaqlıdır. "Ordunun silah problemi yoxdur, Rusiya, Çin bizi bütövlüklə silahlandırır. Problem ondadır ki, biz silahdan atəş açma bilmirik. Özümün əvvəlki proqramlarımda mən bəyan etmişdim ki, həqiqi hərbi xidmətə çağırılan əsgər gərək orta əmək haqqı alsın. Vətənin müdafiəsi üçün görülən iş insanların gördükləri orta işdən daha əhəmiyyətlidir", Baqratyan bildirib.

Beləliklə, fakt budur ki, Ermənistanın faktiki vəziyyəti, əslində, göz önündədir və hətta küçələrə çıxaracaq Paşinyan hakimiyyətini devirməyə çalışan revanşistlər belə, əslində hər hansı bir nailiyyət əldə edəcəklərinə özləri də inanmırlar. Çünki bu ölkədə mövcud olan və onillərdir ki, davam edən yanlış, qeyri-sağlam erməni təfəkkürü əvvəl-axır onları belə bir ağır, çıxılmaz duruma doğru gətirib-çıxaracaq idi...

Rövşən RƏSULOĞ

"Dejavuyu":
Ermənistan prezidenti cinsi azlıq nümayəndəsi ilə mövlud bayramı keçirəcək

Ermənistanın prezidenti Armen Sarkisyan xristianlarla bağlı keçirəcəkləri bayramla bağlı Livana uçub. SİA xəbər verir ki, bu haqda "Dejavuyu" telegram kanalında bildirilir.

"Prezident varlı britaniyalı iş adamı Vaşə Manukyanın şəxsi təyərində ölkəni tərk edib. Sarkisyan bayramı Vaşə Manukyanın Livanın məşhur Fakra turistik bölgəsində yerləşən villasında keçirəcək", deyə qeyd edilən xəbərdə bildirilir ki, mövlud bayramını onlarla bir yerdə Elton Con da keçirmək niyyətindədir: "Məşhur müğənni Elton Con da onlarla öz istirahətini keçirəcək. Ermənistan prezidentinin Elton Conun əhatə dairəsində mövlud bayramı ilə bağlı Livana getməsi xəbəri ictimaiyyətdən ciddi şəkildə qorunur və sirt saxlanılır", "Dejavuyu" yazır.

Xatırladaq ki, Elton Con LGBT üzvüdür və Britaniyanın cinsi azlıqların hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı fəaliyyət göstərən təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq edir.

Tatul Petrosyan: Qarabağdan inkasator maşını ilə nə çıxarıldı?

Mən sadəcə olaraq anladım ki, bu cür insanlarla gələcək işim bir araya sığan və alınan deyil. SİA Ermənistan məxsus news.am saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bunu yanvarın 4-də jurnalistlərlə görüşündə 2018-ci ildə hakimiyyət dəyişikliyindən sonra istefa verən Ermənistan İstintaq Komitəsinin Baş Nəzarət İdarəsinin keçmiş rəhbəri, ədliyyə general-mayoru Tatul Petrosyan söyləyib.

"Eyni Paşinyanın təyin etdiyi kadr siyasəti səbəbindən öz işimdən uzaqlaşdım. İstintaq aparatında təxminən 30 il çalışmışam və deməliyəm ki, İstintaq Komitəsinin yaranması dövründə kifayət qədər ciddi işlər aparılmışdı, amma Ayk Qriqoryan kimi məlumatsız, işinin öhdəsindən gələ bilməyən bir şəxs rəhbər oldu. Ancaq Arqışti Kyaramyan İstintaq Komitəsi rəhbərinin müavini vəzifəsinə təyin olunanda daha da böyük bir ağırı yaşadım", deyə İstintaq Komitəsinin Baş Nəzarət İdarəsinin keçmiş rəhbəri fikirlərini bölüşüb.

Petrosyan onun Dağlıq Qarabağdakı missiyasına da diqqət cəlb edib.

"Nə məsələ idi, onun Qarabağdakı missiyası nə idi? Casusluq fəaliyyətinin yeridilməsinə dair şayiələr mücərrəddir, hələlik heç bir dəlil yoxdur, amma çox güman ki, tapılacaq. Mətbuat hər zaman Şuşada olduğunu, Arayik Arutyunyanın yanında olduğunu və sonradan birdən inkasator maşını ilə Ermənistanı qayıtdığını yazır. Bəs inkasator maşınları Qarabağda nə edirdi və niyə Karamianın rəhbərliyi ilə Ermənistanı gəlmişdilər? Onlar oradan nə çıxarırdılar?", deyə Tatul Petrosyan sual edib.

İnam Hacıyev

Millət vəkili: "Bu, tipik erməni xəstəliyidir, psixoloji bir sindromdur"

"Nə qədər ki dünyada ermənilər var, bu xəstəlik daim yaşayacaq". SİA xəbər verir ki, sözügedəndən fikirləri ölkə parlamentinin deputatı Elman Məmmədov düşmənin revanşist düşüncələrindən xilas ola bilməməsi ilə bağlı davranışlarını şərh edərkən bildirib.

Millət vəkili sözlərinə görə, tarix sübut edib ki, ermənilər Balkanlarda, İranda, Türkiyədə və Qafqazda yaşadıkları zaman heç vaxt torpaq iddialarından əl çəkməyiblər. "Onlar həmişə yaşadıkları dövlətin, qonşu ölkələrin ərazisinə sahiblənərkən iddiasında olublar. Bu, tipik erməni xəstəliyidir. Siyasət, istək arzu bu qədər ola bilməz. Sadəcə, psixoloji bir sindromdur. Nə qədər ki dünyada ermənilər var, bu xəstəlik daim yaşayacaq", deyə qeyd edən Elman Məmmədov xatırladı ki, Prezident İlham Əliyev də erməni tərəfinin doğru olmayan qərar verdikləri halda, bədənə ağır olacağı ilə bağlı bəyanat səsləndirib: "Cənab Prezident xalqa sonuncu müraciətində bir sıra məsələlərə toxunaraq, Azərbaycana qarşı revanşist ab-havada olanlara da mesaj göndə-

rib. Cənab Prezident məğlub Ermənistanın bundan dərs çıxarmalı olduğunu bildirib. 44 günlük müharibə Azərbaycan dövlətinin ərazisində aparılıb. Ölkəmiz öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün Vətən müharibəsinə başlayıb. Yenidən erməni faşizmi baş qaldırsa, artıq müharibə Ermənistan ərazisinə keçəcək. Beləliklə Ermənistanın mövcudluğu sual altına düşəcək".

Elman Məmmədov hesab edir ki, erməniləri qisasçılığa doğru sürükləyərək, mənəətlərini güdən tərəflər də var: "Fransa kimi dövlətlər cinayətkarı, terrorçunu dəstəkləməklə öz tarixlərinə belə zərbə vururlar. Makron kimilər, bəzi Avropa dövlətlərinin parlamentləri, erməni lobbisinin maliyyəsindən asılı olanlar Ermənistanı növbəti təhlükəyə sürükləyirlər".

"Cənab Ali Baş Komandan xalqa müraciətində bütün bunlara cavab olaraq ciddi mesajlar verdi", deyən deputat xatırladı ki, məhz həmin cavabda ermənilərin başlarının yenidən dəmir yumruqla əziləcəyi istisna olunmayıb: "Açıq şəkildə vurğuladı ki, ermənilər bundan sonra hansısa bir iddiaya düşsələr, yenidən başları dəmir yumruqla əziləcək. Ermənistan-da prosesləri düzgün qiymətləndirənə varsa, mənsub olduqları xalq bu yanlış yoldan çəkəndirilməlidir. Əks təqdirdə yenidən müharibə başlasa, döyüş əməliyyatları Ermənistan ərazisində gedəcək".

Rövşən

Amerika parçalanacaq? Ştatlar “boşanmağa” hazırlaşır

2020-ci il ABŞ üçün öz tarixindəki ən çətin il oldu. Üstəlik, bəlkə də bu yalnız başlanğıcıdır. Əlbətdə ki, bu proseslərin yetişməsi çox vaxt apardı. Bu il tam gücü ilə başladılan proseslər qısa müddətdə ölkədəki bütün həyatı və dövlətin quruluşunu kökündən dəyişdirə bilər və hətta onu dəfn edə bilər.

dirdi. Birbaşa Amerika Birləşmiş Ştatlarının süqutundan danışır.

Bu kitab çox reaksiya yaratdı və hələ də bu mövzuda bəzi araşdırmalar var. Amerikada, 1860-1861-ci illər modeli - Amerika müharibəsi, iki hissəyə bölündüyü zaman daxili müharibə modeli ilə ölkənin mümkün parçalanması barədə ciddi şəkildə danışmağa başladı.

Niyə Amerika özü təxminən bir ildir 2 dövlətə bölünmə ehtimalını ciddi şəkildə müzakirə edir? Bəlkə bu xaosun yalnız başlanğıcıdır və yaxında bir neçə Amerika olacaq? Rusiya Elmlər Akademiyasının ABŞ və Kanada İnstitutunun baş tədqiqatçısı, iqtisad elmləri doktoru Vladimir Vasiliev Pravda.Ru-ya videomüsahibəsində bu məsələlərdən danışdı.

- Vladimir Sergeevich, 2020-ci il ABŞ üçün niyə sərt və xaos oldu? İndi Trampın Ağ Evi Baydenə təhvil verməyəcəyi iddia edilir. Fikrinizcə, orada vəziyyət necə inkişaf edə bilər?

- Tramp Amerikanın ən varlı prezidentidir. Ağ Evdə, xüsusən müharibədən sonrakı dövrdə oqlarlar çox deyildi. Hesab edilirdi ki, prezidentlər orta təbəqədən, xalqdan olmalıdır.

Bu baxımdan bu gün Baydenin rolunu yerinə yetirdiyinə inanılır. Çətinlik Bayden rəhbərliyinin edəcəkləri deyil. İndi Amerika mediasında, cəmiyyətdə maraqlı bir baxış bucağı müzakirə olunur.

Bu Baydenin tez bir zamanda prezident postundan götürülməsindən ibarətdir. Bəlkə onu istefaya məcbur edəcəklər, ya da fiziki xüsusiyyətlərinə görə prezidentin funksiyalarını yerinə yetirə bilməyəcəyi qəbul ediləcək.

Sonra Kamala Harris qoyulacaq və Obama, Soros və digər insanlar onun arxasında dayanacaq. Onsuz da Amerikani həqiqətən bükməyə başlayacaq. Bayden gedəndə onların əsl planlarını, Amerika ilə nə edəcəklərini öyrənəcəyik.

İndi ABŞ-da əsas problem iqtisadi böhran və ya koronavirus epidemiyası deyil, güc, hakimiyyət məsələsidir.

Əslində, Bayden rəhbərliyi əsas prioritetini səsləndirməyə çoxdan bəri ehtiyat edir. Əsas prioritet 11 milyon qaçaq immiqrantın Amerika Birləşmiş Ştatları vətəndaşı olmasıdır.

O zaman, həqiqətən, tektonik bir dəyişiklik olacaq, ABŞ Demokratlar Partiyası Amerikani təkpartiyalı qayda idarə edəcək, bəlkə də on illər belə olacaq. Bu, böyük bir dönüşdür, çünki bu, Amerika demokratiyası ideyasının, onların məşhur dalğalanmasının rədd edilməsi olacaqdır.

İl Dünya Müharibəsindən sonra Respublikaçılar və Demokratlar müəyyən vaxtdan sonra bir-birini əvəz etdilər - Demokratlar 10 il, Respublikaçılar 10 il. Sistem bir şəkildə belə işlədi və irəli bir hərəkət yaratdı.

Və bu gün Amerikada tək partiyalı bir sistem ortaya çıxa bilər - kəskin şəkildə sola gedən Demokratların hakimiyyəti. Əgər bu həqiqətən baş verirsə, sabah Amerika Birləşmiş Ştatları ilə nə olacağını təxmin etmək mümkün deyil.

Baydenin rolu həqiqətən olduqca vacibdir. Əslində, bu prezident seçkiləri nəticəsində hakimiyyətə gələn əsl insanları hələ görmədik.

Əlbətdə ki, bəzilərinə çoxdan tanıyırıq - bu, Obama və onun ətrafıdır. Ancaq onların arxasında, bəlkə də, hələ

görmədiklərimiz və ya ümumiyyətlə bilmədiklərimiz daha çox radikal qüvvələr var.

Bu, “Qaraların həyatı önəmlidir” hərəkatı və digər radikal qruplardır. Əlbətdə ki, Amerika demokratiyasının institutlarını qorumağa çalışırlar. Amerika cəmiyyətini daha da radikallaşdırmaq istəyirlər.

Bu baxımdan Tramp sağ radikaldır. İndi də güzgü əks etmə prinsipinə görə sol radikallar onu əvəz etməyə gəlir. Amerikada sağ radikalların vətəndaşlıq hüquqları var. Qoy onlara “ağ şovinistlər” deysin, lakin mövcud olmaq hüququ var.

Sol radikallar və hətta bəzi zilləri və düdükləri ilə dinə dair anlayışları və daha çox - açıq şəkildə dinə qarşı dəyərlər sistemi, gender məsələləri və digər hər şeyə baxışları ilə çoxlu odun qıra bilər.

Nəticə etibarilə, ölkənin iqtisadi sisteminin, ilk növbədə gəlirlərin və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsində öz fikirlərinə sahibdirlər.

Yeri gəlmişkən, Amerikanın inkişafındakı növbəti real mərhələ vergi mexanizmi vasitəsilə varlı insanlardan yığılmış sərvəti və gəlirini daha az imkanı olanlara bölüşdürməyə başlamalıdır. Bu, cəmiyyətdə köklü bir şəkildə dəyişəcəkdir.

Bu ilin əvvəlində tanınmış hüquq professoru və Amerikalı tarixçi Frank Bukley “Amerikanın Ayrılması: Milli Çöküşün Təhlükəsi” adlı bir kitab nəşr et-

Bukleyin yazdıqlarına görə - separatizm və digər anti-Amerika fikirlərinə görə mühakimə oluna bilərdi. Buna görə də o, hiyləgərcəsinə dedi ki, bunlar nəzəri

Bakıda polis karantin qaydalarına nəzarəti gücləndirdi

Koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə sərt karantin rejiminin tətbiq edildiyi Bakı şəhərində quraşdırılmış xüsusi postlarda, fəaliyyətinə icazə verilən obyektlərdə və ictimai yerlərdə DİN-in hərbi qulluqları və polis əməkdaşları tərəfindən gücləndirilmiş nəzarət-profilaktiki tədbirlər davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, müvafiq icazələrin yoxlanılması ilə yanaşı, sosial məsafəni gözləməyən və tibbi maskalardan düzgün istifadə etməyən qapalı məkanlarda, ictimai nəqliyyatın qorunması, sanitariya-gigiyena və sanitariya-epidemioloji qaydalarla bağlı məsuliyyətin artırılması, DİN əməkdaşları tərəfindən sosial məsafənin gözlənilməsi, təneffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadənin vacibliyi, yaxud düzgün istifadənin zəruriliyi barədə vətəndaşlara tövsiyələr verilir, bu qaydalara əməl etməyən şəxslərə xəbərdarlıq və digər inzibati tənbeh tədbirləri tətbiq edilir.

əks-fikir-lərdir, mən qətiyyətlə ABŞ-in parçalanmasına çağırıram.

Ancaq tənqidçilər çox maraqlı bir şey qeyd etdilər. Kitab o qədər ağıllıcasına yazılıb ki, yaxşı bir yem halına gəlib ki, balıq kimi udursan və qalır. Yəni bu fikir tərk edildi. Və budur - Amerika “boşanmalıdır”.

Müsahibə alan: İqor Şatrov
Tərcümə: Elçin Bayramlı

Fransa sülhməramlıları Malidə toyu bombalayıb, 100 nəfər ölüb

Mali mərkəzinin nəməlum nişanlı təyyarə tərəfindən bombalanması nəticəsində azı 20 dinc sakin ölüb, 20 nəfər yaralanıb. SİA-nın xəbərinə görə, bu barədə yerli “A Bamaco” mətbu orqanı məlumat yayıb. Hadisə Mopti vilayətinin Duens şəhəri yaxınlığında Bunti yaşayış məntəqəsində baş verib. Məlumata görə, təyyarə toy mərasiminin iştirakçılarını bombalayıb. Bildirilib ki, Malidə Fransa Hərbi Hava Qüvvələrinin təyyarələri uçuş. Onlar ölkədə sülhməramlı missiyasını yerinə yetirirlər. Ehtimal edilir ki, toy səhven fransız təyyarəçiləri bombalayıb. Şəhərin meri Adam Qriaba isə bombardman qurbanlarının sayının yüz nəfər olduğunu bildirib.

Gülyana

Ermənistanda aksiyalar davam edir

Ermənistan Hökuməti binası qarşısında etiraz aksiyası keçirilib. SİA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, dünən keçirilən aksiya itkin düşmüş hərbiçilərin valideynləri tərəfindən təşkil edilib.

Xatırladırlar ki, uzun müddətdir itkin düşən hərbiçilərin qohumları müxtəlif hökumət binaları yaxınlığında etiraz aksiyaları keçirirlər. Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın onları vaxtaşırı qəbul etdiyi, lakin onun qeyri-müəyyən cavablarının etirazçıları qane etmədiyi qeyd olunur.

Diqqətə çatdırılır ki, itgin düşənlərin valideynləri Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə oğullarını tapmaq istəyi ilə bir məktub da göndərirlər.

İnam Hacıyev

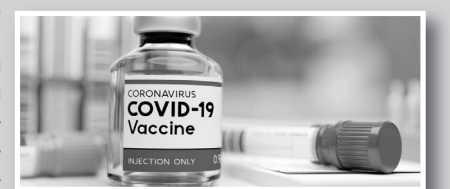
Ölkəmizdə peyvənd məcburi olacaq?

Vaksinasiya prosesi mərhələlərlə həyata keçirilib. Ayrı-ayrı mərhələdə peyvənd olunan insanlar qrupunu hər bir ölkə özü müəyyənləşdirir. Əksər ölkələrdə birinci mərhələdə əhalinin risk qruplarına aid edilən daha həssas hissəsi bu prosesə cəlb olunurlar. Hazırda ABŞ, Avropa Birliyi dövlətləri, İngiltərə, Rusiya, Türkiyə və digər ölkələrdə müvafiq cavab-

deh qurumlarının icazəsi ilə tətbiq olunan peyvəndlərin effektivliyi müxtəlif klinik tədqiqatlar əsasında olduqca yüksək (95-98%) qiymətləndirilib. Lakin müxtəlif əhali qrupları arasında effektivlik göstəriciləri vaksinin kütləvi istifadəsi əsasında daha da dəqiqləşəcək. Eyni zamanda müşahidələr əsasında vaksinasiya vasitəsilə yaradılmış süni immunitetin nə qədər davamlı olması və yoluxmadan qoruma müddəti də müəyyən ediləcək. “İki sahil” xəbər verir ki, bu sözləri Səhiyyə Nazirliyinin baş infeksiyoz Təyيار Eyvazov deyib. Ekspert bildirib ki, vaksinasıyanın dövlət hesabına və könüllülük prinsipi əsasında aparılması nəzərdə tutulur:

“Kütləviyyənin təmin olunması üçün əhali arasında peyvəndləmənin aparılmasının vacibliyi və əhəmiyyəti barədə geniş mərifləndirilmə işlərinin də həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Xüsusən vaksinasıyadan imtina edən şəxslərin yoluxaraq xəstələnmə riskinin hər zaman

qalması izah edilməlidir. Vaksinasıyanın aparılmasının məqsədi əhali-də kollektiv immunitetin yaranmasına nail olmaqdır. Epidemiologiyanın qanunlarına əsasən istər xəstələnmə nəticəsində təbii, istərsə də vaksinasıya vasitəsilə yaranan süni immunitet əhalinin üçdə ikisində formalaşarsa, epidemik proses sönəcək. Əhalinin kütləvi vaksinasıyadan gözləntiləri bu infeksiyanın yayılmasının azalması və idarəolunan səviyyədə saxlanılmasıdır”.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

6 yanvar

Abramoviç Andrey Şevçenkoni "Çelsi"yə gətirir?

Ukrayna millisinin baş məşqçisi Andrey Şevçenko "Çelsi"ni çalışdırma bilər. Qol.az "Le10sport" nəşrinə istinadən xəbər verir ki, London təmsilçisi baş məşqçisi Frenk Lempardla yolları ayırsa, klub rəhbəri Roman Abramoviçin yüksək dəyər verdiyi Şevçenko komandaya gətiriləcək. Andrey Şevçenko futbolçu olduğu vaxt - 2006 - 2008-ci illərdə "Çelsi"də çıxış edib. Qeyd edək ki, "zadəganlar" Lempardın rəhbərliyi ilə son 6 matçda 1 qələbə qazana bilib. Britaniya mətbuatında Lempardın istefaya göndərilməsi haqda xəbərlər yayılıb.

Yüksək təzyiqli olanlar hansı qidaları qəbul etməlidirlər?

Vaxtında müalicə olunmayan hipertoniya xəstəliyi sağlamlıq üçün təhlükəli hesab olunur. Belə ki, uzun müddət müalicə olunmayan yüksək təzyiqli miokard infarktı, insult, ürək çatışmazlığı, qulaqcıqların səyrici aritmiyası, aşağı ətraf damarlarının xəstəlikləri, görmə qabiliyyətinin itirilməsi və böyrək çatışmazlığı kimi fəsadlara aparıb çıxara bilər.

Həkim-fitoterapevt Fizuli Hüseynov bu barədə AZƏRTAC-a məlumat verərək deyib: "Təzyiqin yüksəlməsinin qarşısını almaq üçün daha çox müxtəlif həblərdən istifadə edilir. Həmin dərmanların bir qrupu kaliyumun bədənə xaric olmasına səbəb olur, bir qrupu qanda sidik turşusunun miqdarını artırır, artroz və oynaq ağrılarına səbəb olur. Dərmanların digər qrupunun qəbulu isə qaraciyər, mədə və mədəaltı vəzi zədələyir. Əslində, yüksək təzyiqli orqanizmin çağırış simptomudur və ayrıca bir xəstəlik deyil, onun kökündə hansısa bir problem durur. İlk növbədə, yaxşı olar ki, yüksək təzyiqlidən əziyyət çəkənlərə artıq çəkilişini qaydaya salmağı, aktiv həyat tərzi sürməyi, xörək duzundan az istifadə etməyi məsləhət görürük. Hipertoniya zamanı beyin, ürək, böyrək və böyrəküstü vəzi müayinə etdirmək lazımdır. Eləcə də qanda xolesterinin yüksək səviyyəsi arterial təzyiqliyi normadan yuxarı qalxması ilə nəticələnir. Osteoxondroz və fəqərəarası disk yerdəyişmələri baş-beyni qidalandıran vertebral arteriyaları sıxır və arterial təzyiqliyi yüksəlməsinə səbəb olur. Hipertoniyanın digər səbəbi isə əsəb, stres və gərginlikdir".

Həmsöhbətimizin dediyinə görə, təzyiqliyi normallaşdırmaq üçün mütləq şəkildə qidalanmaya diqqət edilməlidir. Hər gün balqabaq şirəsi içiləməsi qaraciyər, böyrək və ümumiyyətlə orqanizm üçün çox gözəl detoxdur. Yemək və salatlarda limon və sirkədən istifadə etmək də faydalı nəticələr verir.

Həkim-fitoterapevt bir neçə resept də təklif edib: "1 litr suya 1 limon sıxılır, 1 çay qaşığı sürtkəcdən keçirilmiş təzə zəncəfil, 1 çay qaşığı bal və 1 xörək qaşığı alma sirkəsi əlavə edilərək gün ərzində içilir. 2 xörək qaşığı yemişan meyvələri termosda 3 stəkan 80 dərəcə istilikdə olan suda dəmlənir, gündə 3 dəfə yeməkdən 1 saat əvvəl 1 stəkan içilir. Bəzən yüksək təzyiqli olan xəstələrin ayaqlarında şişkinlik əmələ gəlir. Bu zaman yemişanla birlikdə sidikqovucu kimi gilə saplaqlarından və qarğıdalı saçaqlarından istifadə edilməsi məsləhətdir. Həmin bitkidən 1 xörək qaşığı eyni qayda ilə dəmlənilib qəbul edilir. Yunan lavandası və ballı nənə bitkilərindən hərəsindən 1 xörək qaşığı olmaqla 3 stəkan suda 15-20 dəqiqə dəmlənərək gündə üç dəfə yeməkdən 1 saat qabaq qəbul edilir".

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

"Barselona" səfər oyununa avtobusla gedib

"Barselona" La Liqanın 17-ci turunda "Hueska" ilə səfər oyununa avtobusla gedib. Bu barədə "Onze TV" məlumat yayıb. Bildirilib ki, iki şəhər arasında yolun təyyarə və avtobusla təxminən eyni vaxtda olması səbəbindən bu addım atılıb. Şəhərlər arasında 229 kilometr məsafə var. "Barselona" hazırkı maddi vəziyyətini nəzərə alaraq klub üçün vacib olan avtobus gəzintisi sayəsində 30 min avro qənaət etməyi bacarıb. Qeyd edək ki, "Barselona" sözügedən görüşdə 1:0 hesabı ilə qalib gəlib.

Bakı sakinində altı kiloqramdan çox heroin tapıldı

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları narkotik vasitə və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslərə qarşı əməliyyatları uğurla davam etdirirlər. DİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, idarə əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Səbail rayonunun ərazisində Bakı şəhər sakini P.Quliyevdən 6 kiloqram 24 qram heroin aşkarlanaraq götürülüb.

"Real" üç futbolçusu ilə yolları ayırır

"Real"ın üç futbolçusu qış transfer pəncərəsində Madrid təmsilçisini tərk edə bilər. Qol.az "Mundo Deportivo"ya istinadən xəbər verir ki, bunlar yarım-müdafiəçi İsko, müdafiəçi Alvaro Odriozola və hücumçu Luka Yoviçdir.

İskonun artıq klub rəhbərliyinə daha çox oynayacağı bir komandaya keçmək istədiyini bildirdiyi vurğulanib. İspan futbolçusu ilə "Yuventus", "Mançester Siti" və "Napoli" maraqlanır. "Real"ın oyunçunu 50 milyon avroya satmağa hazır olduğu qeyd olunub. Odriozolanın yenidən "Bavariya"ya icarəyə göndərilmə biləcəyi, Luka Yoviçin isə "Ayntraxt"a qayıdacağı iddia olunub.

Sıxılmış qazla işləyən avtomobillər havanı daha az çirkləndirir

Havayı daha çox çirkləndirən mənbələrdən biri hazırda avtonəqliyyat vasitələridir. Avtonəqliyyat ətraf mühitə olduqca mənfi təsir göstərir. İqtisadiyyat inkişaf etdikcə, şəhərlər böyüdükcə nəqliyyat vasitələrinin çoxalması problemi kəskin hal alır. Avtonəqliyyat vasitələrinin çoxalması nəticəsində küçələrdə yaranan tıxaclar atmosfer havasında dayanıqlı çirklənməyə səbəb olur.

Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin rəis müavini Vasif Əliyev AZƏRTAC-a bildirib ki, ölkənin atmosfer havasına avtonəqliyyatdan atılan çirkləndiricilərin miqdarı 1993-cü ilə müqayisədə iki dəfəyədək artıb: "Aparılmış hesablamalar nəticəsində məlum olub ki, eyni miqdarda benzin və dizelin yandırılması zamanı, dizəl yanacağında atmosfərə atılan çirkləndiricilərin miqdarı dəfələrlə çoxdur".

V.Əliyevin sözlərinə görə avtonəqliyyatdan istifadə zamanı 1 ton benzin yandıqda havaya azot-4 oksid 20 kiloqram, kükürd qazı 1.6 kiloqram, karbohidrogenlər 34 kiloqram, bərk hissəciklər (his, qurum) 2 kiloqram, aldehidlər (üzvü turşular) 1.4 kiloqram atılırsa, 1 ton dizəl yandıqda isə havaya azot-4 oksid 33 kiloqram, kükürd qazı 6 kiloqram, karbohidrogenlər 20 kiloqram, bərk hissəciklər 16 kiloqram, aldehidlər 6 kiloqram atılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600